

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO,
TURIZEM IN ŠPORT

PROGRAM ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ ROKODELSTVA ZA LETI 2025 IN 2026

Unikatno in srčno

SLOVENSKO
ROKODELSTVO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO,
TURIZEM IN ŠPORT

SLOVENSKO
ROKODELSTVO

Vsebina

1. PROGRAM ROKODELSTVA 2025-2026	3
1.1. Izhodišča	3
1.2. Podporno okolje rokodelstva	4
1.3. Stanje v letu 2024	7
1.4. Program rokodelstva za 2025-2026	14
2. UKREPI ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ ROKODELSTVA	15
2.1. Pravna podlaga za pripravo ukrepov	15
2.2. Ukrepi za ohranjanje in razvoj rokodelstva v 2025 in 2026	16
3. PRORAČUNSKO FINANCIRANJE	31
3.1. Financiranje izvajanja ZORR (razrez 2025 in 2026)	31
3.2. Financiranje nalog javnega pooblastila skladno z ZORR	32
3.3. Financiranje nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva	33
3.4. Vidik državnih pomoči pri financiranju izvajanja nalog ohranjanja in razvoja rokodelstva	36
3.5. Financiranje aktivnosti, povezanih z izvajanjem ZORR	41
3.6. Finančne razvojne spodbude na podlagi 19. člena ZORR	41
4. FINANČNE RAZVOJNE SPODBUDE ZA ROKODELSTVO	44
4.1. Okvir javnega poziva za rokodelce kot fizične osebe	44
4.2. Okvir neposrednega poziva za nosilce podpornega okolja rokodelstva	47
4.3. Okvir javnega razpisa za pravne subjekte, ki delujejo na področju rokodelstva	48
4.4. Vidik državnih pomoči pri dodeljevanju finančnih razvojnih spodbud na podlagi 19. člena ZORR	54
4.5. Način izvedbe postopka javnega poziva in javnega razpisa	58
5. ZAKLJUČNA BESEDA	60

Pripravila: mag. Alja Guček, Sekretarka, Direktorat za notranji trg, MGTŠ

1. PROGRAM ROKODELSTVA 2025-2026

1.1. Izhodišča

Zakon o ohranjanju in razvoju rokodelstva (Uradni list RS, št. 78/23; v nadaljevanju: ZORR) naslavlja subjekte, ki delujejo na področju rokodelstva, omogoča urejen prenos rokodelskih znanj, spretnosti in veščin, ureja zaščito kakovostnih rokodelskih izdelkov, spodbuja medsebojno povezovanje rokodelskih centrov in rokodelskih organizacij, podpira njihove dejavnosti z namenom ohranjanja in razvoja rokodelstva ter določa ukrepe za ohranjanje in razvoj rokodelstva, tudi na način, da omogoča pravno podlago za različne oblike dodeljevanja finančnih razvojnih spodbud.

ZORR je bil sprejet v juliju 2023, skladno z zakonskimi določbami je Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport (v nadaljevanju: MGTŠ) v prvem letu izvajanja zakona sprejelo prvi »Program za ohranjanje in razvoj rokodelstva za leto 2024«, št. 315-5/2024-61. V njem je določilo naslednje prve vsebinske rešitve in dejavnosti za ohranjanje in razvoj rokodelstva za leto 2024:

1. celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na način oblikovanja prvih sistemskih ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva,
2. vzpostavitev izvajanja nalog javnega pooblastila pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije,
3. izvedba prvega javnega poziva za izbiro rokodelskih centrov kot nosilcev podpornega okolja rokodelstva skladno s sedmim odstavkom 13. člena ZORR,
4. vzpostavitev izvajanja nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva, usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva ter vzpostavitev proračunskega financiranja teh nalog,
5. priprava pravnih podlag za pričetek javnega financiranja ukrepov skladno z ZORR (priglasitev državnih pomoči po shemi *de minimis* pri Ministrstvu za finance),
6. povečanje prepoznavnosti ukrepov na področju rokodelstva v domačem prostoru (promocija vsebin ZORR).

MGTŠ je v začetku leta 2024 z Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije najprej uskladił program izvajanja nalog javnega pooblastila na podlagi ZORR in sklenil prvo pogodbo o financiranju izvajanja teh nalog iz proračuna RS za leto 2024. S tem je omogočil zbornici, da prične s pripravo vsebin rokodelske sheme in vzpostavitvijo postopka usposabljanj, z delovanjem komisije za častni naziv »priznani rokodelec« ter aktivnostmi vzpostavitve postopka ocenjevanja in certificiranja rokodelskih izdelkov na podlagi določb ZORR.

MGTŠ je v februarju 2024 objavil prvi javni poziv za izbor rokodelskih centrov kot nosilcev podpornega okolja rokodelstvo, na podlagi katerega je bilo izbranih osem rokodelskih centrov, ki izpolnjujejo zakonsko določene pogoje. Z izbranimi centri je sklenil pogodbe o financiranju izvajanja nalog za ohranjanje in razvoj rokodelstva iz proračuna RS, s katerimi je

nosilec podpornega okolja dodelil pomoč pri izvajanju njihove dejavnosti. Prav tako je sklenil pogodbo s Konzorcijem rokodelskih centrov Slovenije in Zvezo društev upokojencev Slovenije, kot nosilcema podpornega okolja rokodelstva.

Na podlagi »Programa za ohranjanje in razvoj rokodelstva za leto 2024« je MGTŠ priglasi shemo pomoči *de minimis*, s katero bo javno financiranje vseh ukrepov na podlagi ZORR združljivo in skladno z evropskimi predpisi.

V sodelovanju z nosilci podpornega okolja rokodelstva je MGTŠ omogočil predstavitve rokodelcev, rokodelskih izdelkov in rokodelskih panog na več sejnih, festivalih in dogodkih, kjer je tudi s promocijo vsebin ZORR omogočil prepoznavnost ukrepov na področju rokodelstva ter spodbujal rokodelstvo.

Izvajanje vseh ključnih vsebinskih rešitev, ki so bile načrtane z ukrepi v letu 2024, se v naslednjem dvoletnem obdobju nadaljuje s tem »Programom za ohranjanje in razvoj rokodelstva za leti 2025 in 2026« (v nadaljevanju: »Program rokodelstva 2025-2026«), gl. Poglavje 1.4. »Program rokodelstva 2025-2026« dodatno naslavlja še pričetek dodeljevanja finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva, in sicer na podlagi prvega (pilotnega) javnega poziva za rokodelce (fizične osebe) in prvega javnega razpisa za pravne subjekte, ki delujejo na področju rokodelstva.

1.2. Podporno okolje rokodelstva

Podporno okolje rokodelstva sestavljajo **vsi subjekti, ki delujejo na področju rokodelstva:**

- **fizične osebe** (rokodelci, upokojenci rokodelci, samostojni podjetniki posamezniki, samozaposleni v kulturi na področju kulturne dediščine in ustvarjalnosti, nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom, posamezniki, ki opravljajo osebno dopolnilno delo, povezano z rokodelstvom),
- **rokodelske organizacije** (pravne osebe ne glede na pravnoorganizacijsko obliko, npr. gospodarske družbe, javni in zasebni zavodi, zadruga, društva, zbornice in druge oblike),
- **lokalne skupnosti in lokalne akcijske skupine.**

Nosilci podpornega okolja rokodelstva v okviru svojih nalog v skladu z ZORR skrbijo za spodbujanje delovanja in povezovanja subjektov, ki delujejo na področju rokodelstva. Na podlagi drugega odstavka 13. člena ZORR so nosilci:

- Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
- rokodelski centri, ki izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka 13. člena ZORR,
- konzorciji rokodelskih centrov, ki izpolnjujejo pogoje iz četrtega odstavka 13. člena ZORR (oziroma Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije na podlagi 27. člena ZORR),
- Zveza društev upokojencev Slovenije in
- Slovenski etnografski muzej.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: OZS) izvaja naloge javnega pooblastila na področju rokodelstva na podlagi 14. člena ZORR:

- izdajanja listine iz 4. člena ZORR,

- določitev vsebine rokodelske sheme po posameznih rokodelskih panogah v skladu s tretjim odstavkom 5. člena ZORR,
- izvajanja rokodelske sheme iz 5. člena ZORR,
- imenovanja in delovanja komisije za naziv priznani rokodellec iz 6. člena ZORR,
- vodenja javnega registra priznanih rokodelcev iz 7. člena ZORR,
- izdajanja certifikata za rokodelske izdelke iz 9. člena ZORR,
- imenovanja in delovanja ocenjevalne komisije za rokodelske izdelke iz 10. člena ZORR,
- opredelitev meril in postopka za ocenjevanje posameznih rokodelskih izdelkov v skladu s tretjim odstavkom 10. člena ZORR,
- vodenja javne evidence certificiranih rokodelskih izdelkov iz 11. člena ZORR.

Rokodelski centri kot nosilci podpornega okolja rokodelstva (v nadaljevanju: RC) v okviru svojih nalog v skladu z ZORR skrbijo za spodbujanje delovanja in povezovanja subjektov, ki delujejo na področju rokodelstva. Pogoji, ki jih mora izpolnjevati rokodelski center so določeni v tretjem odstavku 13. člena ZORR, so:

- je pravna oseba s sedežem na območju RS,
- samostojno deluje na področju rokodelstva najmanj pet let,
- združuje posamezne rokodelce ali rokodelske organizacije,
- omogoča vključenost vsakemu, ki za to izkaže interes,
- razpolaga s prostori za izvajanje dejavnosti,
- ima najmanj dva zaposlena,
- sodeluje z najmanj petimi rokodelci, ki imajo vsak po najmanj en certificiran rokodelski izdelek ali imajo naziv priznani rokodellec,
- je v obdobju treh let izvedel vsaj tri projekte na področju rokodelstva v posameznem letu,
- ima sprejet dvoletni program dela, v katerem so podrobno opredeljene tiste zakonske naloge, ki jih namerava izvajati v tekočem programskem obdobju.

RC združujejo posamezne rokodelce in rokodelske organizacije. Skladno z ZORR izvajajo naloge z namenom ohranjanja in razvoja rokodelstva, tako da:

- povezujejo rokodelce na regionalni in lokalni ravni,
- izvajajo programske in projektne dejavnosti na področju rokodelstva,
- spodbujajo prenos rokodelskih znanj, organizirajo in sodelujejo na razstavah, predstavitev, sejnih, turističnih, kulturnih, promocijskih in drugih prireditvah ter programih in projektih na regionalni, lokalni in mednarodni ravni,
- organizirajo podporne storitve za rokodelce, na primer svetujejo rokodelcem pri podjetniškem organiziranju,
- spodbujajo medgeneracijsko povezovanje, vseživljenjsko učenje, ustvarjalnost in razvoj rokodelskih panog, evidentirajo in dokumentirajo zadeve s področja rokodelstva,
- sodelujejo z drugimi nosilci podpornega okolja rokodelstva, izvajalci izobraževanj in usposabljanj,
- izvajajo druge ukrepe za ohranjanje in razvoj rokodelstva skladno z ZORR.

RC kot nosilce podpornega okolja rokodelstva izbere Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport iz izvedbo javnega poziva skladno s 13. členom ZORR.

Konzorciji rokodelskih centrov kot nosilci podpornega okolja rokodelstva (v nadaljevanju: Konzorciji RC) so oblika prostovoljnega povezovanja RC in drugih rokodelskih

organizacij. Skladno z ZORR izvajajo naloge z namenom ohranjanja in razvoja rokodelstva, tako da koordinirajo dejavnosti v konzorcij povezanih RC, in sicer:

- predstavljajo in zastopajo skupne interese povezanih RC,
- povezujejo njihove programske in projektne dejavnosti,
- koordinirajo rokodelce pri organizaciji in sodelovanju na razstavah, predstavitev, sejnih, turističnih, promocijskih in drugih prireditvah, programih in projektih,
- sodelujejo z drugimi nosilci podpornega okolja rokodelstva,
- izvajajo druge ukrepe za ohranjanje in razvoj rokodelstva skladno z ZORR.

Konzorciji RC morajo izpolnjevati pogoje, ki so določeni v četrtem odstavku 13. člena ZORR, omogočati morajo prostovoljno povezovanje RC in rokodelskih organizacij ter povezovati najmanj pet RC.

Zveza društev upokojencev Slovenije kot nosilec podpornega okolja rokodelstva (v nadaljevanju: ZDUS) na podlagi 17. člena ZORR izvaja naloge z namenom ohranjanja in razvoja rokodelstva, razširjanja in prenosa rokodelskih znanj za različne rokodelske panoge, tako da:

- povezuje rokodelce iz različnih društev upokojencev,
- izvaja programe in projekte, organizira in sodeluje na razstavah, predstavitev, sejnih, turističnih, promocijskih in drugih prireditvah,
- spodbuja medgeneracijsko povezovanje, vseživljenjsko učenje, ustvarjalnost, razvoj rokodelskih panog in prenos rokodelskih znanj,
- sodeluje z drugimi nosilci podpornega okolja rokodelstva ter izvajalci izobraževanj in usposabljanj,
- izvaja druge ukrepe za ohranjanje in razvoj rokodelstva skladno z ZORR.

Slovenski etnografski muzej kot nosilec podpornega okolja rokodelstva (v nadaljevanju: SEM) izvaja strokovne naloge ohranjanja in razvoja rokodelstva z vidika varovanja nesnovne kulturne dediščine, kot ga določa Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE).

1.3. Stanje v letu 2024

Rokodelski centri - nosilci podpornega okolja rokodelstva (2024):

V Sloveniji deluje več rokodelskih centrov različnih pravnoorganizacijskih oblik in dejavnosti. Med vsemi rokodelskimi centrov so kot nosilci podpornega okolja rokodelstva lahko imenovani le tisti, ki izpolnjujejo pogoje, ki so določeni v tretjem odstavku 13. člena ZORR.

Na podlagi sedmega odstavka 13. člena in 15. člena ZORR ter javnega poziva za izbor rokodelskih centrov kot nosilcev podpornega okolja rokodelstva, št. 313-2/2024/4 (objavljen v Uradnem listu RS, št. 10/23 dne 5. 2. 2024) je MGTŠ v letu 2024 izbralo naslednje **rokodelske centre kot nosilce podpornega okolja rokodelstva**:

- Razvojna agencija Sora, d. o. o. (Rokodelski center DUO Škofja Loka), Mestni trg 34, 4220 Škofja Loka,
- Javni zavod Rokodelski center Ribnica – zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost, Cesta na Ugar 6, 1310 Ribnica,
- Center domače in umetnostne obrti, rokodelska zadruga, z. b. o., so. p., Trg svobode 26, 2310 Slovenska Bistrica,
- Javni zavod za kulturo, turizem in razvoj Občine Rogatec (Rokodelski center Rogatec), Pot k ribniku 6, 3252 Rogatec,
- Zavod Marianum za vzgojno-izobraževalno, socialno, kulturno in versko dejavnost Veržej (Center DUO), Puščenjakova ulica 1, 9241 Veržej,
- Gimnazija Jurija Vege Idrija (Čipkarska šola Idrija), Študentovska ulica 16, 5280 Idrija,
- Podjetniški center Slovenj Gradec svetovanje in razvoj, d. o. o. (Rokodelski center Koroške), Ozare 19, 2380 Slovenj Gradec,
- POMELAJ, zadruga za razvoj podeželja, z. o. o., Mala Polana 103, 9225 Velika Polana.

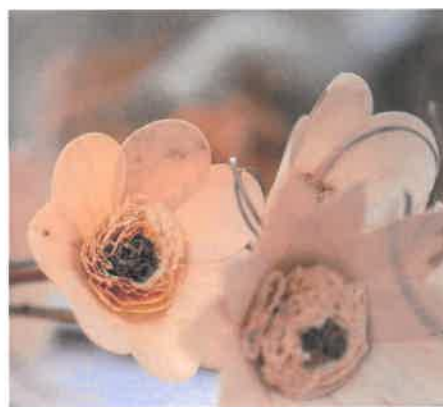

Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije - nosilec podpornega okolja rokodelstva (2024):

Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije (v nadaljevanju: Konzorcij RC Slovenije) je bil ustanovljen s Konzorcijsko pogodbo o ustanovitvi konzorcija rokodelskih centrov Slovenije za skupno delovanje na področju rokodelstva z dne 28. septembra 2014, z namenom sodelovanja in izboljšanja celostnega položaja rokodelcev ter domačih in umetnostnih obrti Republike Slovenije.

Ustanovitveni člani so bili naslednji rokodelski centri:

- Razvojni center Srca Slovenije, d. o. o., Kidričeva cesta 1, 1270 Litija,
- Center domače in umetnostne obrti, rokodelska zadruga, z. b. o., so. p., Trg svobode 26, 2310 Slovenska Bistrica,
- Razvojna agencija Sora, d. o. o., Rokodelski center DUO Škofja Loka, Mestni trg 34, 4220 Škofja Loka,
- Društvo rokodelcev Moravske doline, Vegova ulica 7, 1251 Moravče,
- Zavod za kulturo, turizem in razvoj Rogatec, Pot k ribniku 6, 3252 Rogatec,
- Javni zavod Rokodelski center Ribnica – zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost, Cesta na Ugar 6, 1310 Ribnica,
- Zavod Marianum Veržej – Center DUO, Puščenjakova 1, 9241 Veržej,
- Gimnazija Jurija Vege Idrija – Čipkarska šola Idrija, Študentovska 16, 5280 Idrija,
- Podjetniški center Slovenj Gradec, d. o. o., Ozare 19, 2380 Slovenj Gradec.

Skladno s 27. členom ZORR naloge konzorcija rokodelskih centrov v prehodnem obdobju (tj. do izbire prvih nosilcev podpornega okolja z izvedbo javnega poziva skladno s 13. členom ZORR) opravlja Konzorcij RC Slovenije.

Zveza društev upokojencev Slovenije - nosilec podpornega okolja rokodelstva (2024):

Zveza društev upokojencev Slovenije (v nadaljevanju: ZDUS) združuje številne rokodelce, ki delujejo v raznolikih rokodelskih panogah (npr. klekljanje, vezenje, kvačkanje, pletenje, polstenje, rezbarjenje, pletarstvo in druge). Upokojeni rokodelci s svojimi projekti in aktivnostmi na področju rokodelstva skrbijo za razširjanje in prenos tradicionalnih rokodelskih znanj po vsej Sloveniji. Podatki iz internega registra rokodelcev pri ZDUS izkazujejo, da na področju rokodelstva deluje več kot 2.500 upokojenih rokodelcev, letno izvedejo 437 rokodelskih razstav in vrsto drugih aktivnosti s področja rokodelstva. Upokojeni rokodelci ohranjajo etnografsko, kulturno in tehnično dediščino ter svoje znanje prenašajo na sovrstnike in mlade na različnih rokodelskih delavnicah, razstavah, lokalnih dogodkih in z obveščanjem v društvih upokojencev in pokrajinskih zvezah društev upokojencev (podatki na dan 31. 12. 2022, vir: Organizirane oblike zagotavljanja kakovostne starosti, 2022, ZDUS).

Delo rokodelskih sekcij poteka večinoma v prostorih društev upokojencev (70), nekatere rokodelske aktivnosti pa tudi v drugih prostorih (31). Za vodenje rokodelskih delavnic je usposobljeno preko 203 članov (imajo pedagoško-andragoška znanja in najmanj pet let izkušenj iz vodenja delavnic) za različne rokodelske panoge (največ izdelovanje cvetja iz papirja

in drugih gradiv, klekljarstvo, pletilstvo in kvačkanje, šivanje in veziljstvo, kaligrafija, polstenje, izdelovanje igračk in lutk, pletarstvo, izdelava malih kruhov idr.). Izvaja se prenos rokodelskih znanj med 1.773 upokojenci v približno 28 rokodelskih panogah, proces neformalnega prenosa rokodelskih znanj poteka na način izvajanja medgeneracijskih delavnic v vzgojno-izobraževalnih ustanovah (200 delavnic letno za otroke v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah), organiziranja pokrajinskih društveni razstav, s sodelovanji na sejnih.

Po zadnji izvedeni statistični analizi je v ZDUS evidentiranih 1.773 članov upokojencev rokodelcev, od tega jih ima 105 rokodelcev pridobljen certifikat »Rokodelstvo Art&Craft Slovenija«, 16 jih je vpisanih v register nesnovne kulturne dediščine kot nosilci, 27 rokodelcev ima registrirano dejavnost osebnega dopolnilnega dela (vir: Analiza stanja na področju rokodelstva v ZDUS v letu 2023, ZDUS, 2024).

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije - nosilec podpornega okolja rokodelstva (2024):

Strokovna komisija za ocenjevanje izdelkov domače in umetnostne obrti pri OZS se je od meseca marca 1993 (ko je pričela ocenjevanje rokodelskih izdelkov na podlagi 15. člena Obrtnega zakona) pa do oktobra 2023 sestala 213-krat. Komisija je od marca 1993 do oktobra 2023 prejela 9.292 vlog za ocenitev enega ali več izdelkov. Izdala je 6.042 pozitivnih mnenj oziroma certifikatov za enega ali več izdelkov 4.029 rokodelcem, 3.250 vlog pa je zavrnila. Certifikate je prejelo 2.192 žensk in 1.640 moških (197 certifikatov se glasi na oba zakonca). 60% vseh certifikatov oziroma 3.626 certifikatov je bilo izdanih za domačo obrt in 40 % vseh certifikatov oziroma 2.416 certifikatov za umetnostno obrt.

Rokodelci, prejemniki certifikata, imajo svojo dejavnost registrirano kot samostojni podjetnik posameznik (s.p.), kot pravne osebe (d.o.o.) ali pa so nosilci drugih gospodarskih družb (d.n.o., d.d., k.d.). V letu 2022 je bilo 128 registriranih rokodelcev, prejemnikov certifikata, kot s.p. ali d.o.o. in le 3 kot gospodarske družbe. Večina rokodelcev, prejemnikov certifikata, ima dejavnost priglašeno kot osebno dopolnilno delo. Po podatkih AJPes je v seznamu del pod skupino B Pravilnika o osebni dopolnilni delu (Uradni list RS, št. 94/14, 56/22 in 89/23), registriranih 1.163 rokodelcev (vir: Analiza stanja na področju domače in umetnostne obrti, OZS, 2023).

Z namenom implementacije določb ZORR, ki se nanašajo na izvajanje nalog javnega pooblastila na področju rokodelstva, je OZS v letu 2023 ustanovil delovno skupino, da bi določila obliko in vsebine rokodelskih shem za posamezne rokodelske panoge. Delovna skupina je preučila poklicne vertikale, ki zajemajo veljavne programe neformalnega in formalnega izobraževanja in na kakšen način lahko dosežena izobrazba vpliva na pridobitev naziva priznani rokodelec. Nadalje je oblikovala obrazec rokodelskih shem in določila njegove vsebine: pedagoško-andragoške vsebine, vsebine praktičnega usposabljanja ter v tretjem delu vsebine in načine praktičnega preverjanja usposobljenosti posameznega rokodelca z merili za ocenjevanje. Do konca meseca maja 2024 je delovna skupina pri OZS v sodelovanju z rokodelci in rokodelskimi organizacijami pripravila vsebine za 50 rokodelskih shem.

Upravni odbor OZS je v mesecu maju 2024 potrdil in za mandatno obdobje 2024-2029 imenoval člane komisije za častni naziv na podlagi 2. odstavka 6. člena ZORR ter sprejel »Pravilnik o imenovanju in načinu dela komisije za častni naziv ter imenovanju in merilih za delo ocenjevalce praktičnega preverjanja usposobljenosti rokodelcev«.

OZS je v letu 2024 izvedel postopek izbora kandidatov za člane ocenjevalne komisije za rokodelske izdelke, katera bo imenovana na podlagi 10. člena ZORR. Do imenovanja članov komisije na podlagi ZORR, se delo ocenjevanja izdelkov domače in umetnostne obrti oziroma izdaja certifikatov »Rokodelstvo Art&Craft Slovenije« nemoteno izvaja na podlagi določb Obrtnega zakona (skladno s prehodnimi določbami ZORR, najkasneje do konca leta 2024).

OZS je v letu 2024 vzpostavil računalniški program, ki omogoča delovanje javnega registra prejemnikov listine priznani rokodelec skladno z 7. členom ZORR in javne evidence certificiranih rokodelskih izdelkov skladno z 10. členom ZORR, obnovljena je bila spletna stran www.rokodelstvo.si, kjer sta dostopna tako javni register kot tudi javna evidenca. Trenutno je v javni evidenci vpisanih 6.042 certifikatov, ki jih je prejelo 4.029 rokodelcev (vir: Vsebinsko in finančno poročilo o izvedenih aktivnostih in porabi sredstev za obdobje 1. 1. 2024 do 20. 6. 2024, Pogodba št. C2180-24-010018 o financiranju OZS za izvajanje nalog javnega pooblastila na področju rokodelstva iz proračuna RS za leto 2024, sklenjena z MGTŠ).

Slovenski etnografski muzej - nosilec podpornega okolja rokodelstva (2024):

Seznam rokodelskih panog predpiše MGTŠ z izdajo Pravilnika o seznamu rokodelskih panog (Uradni list RS, št. 118/23). Pri pripravi seznama rokodelskih panog MGTŠ sodeluje s Slovenskim etnografskim muzejem (v nadaljevanju: SEM). Delovna skupina SEM je v letu 2024 s strokovnega vidika presojala in podala MGTŠ-ju strokovne ocene za več pobud, in sicer za:

- novo rokodelsko panogo »Suhozidna gradnja« (se vpiše na seznam),
- novo rokodelsko panogo »Zeliščarstvo« (vpis na seznam ni smiselno, saj je vsebina že zajeta v panogi »Izdelovanje izdelkov iz cvetja, dišavnic in zelišč«),
- spremembo rokodelske panoge "Intarzerstvo in rezbarstvo" (opis se dopolni z "izdelovanjem lesenih miniaturnih maket in pomanjšav"),
- spremembo rokodelske panoge »Svilogojstvo in svilarstvo« (umakne se »svilogojstvo«, ker gre za kmetijsko dejavnost pridelave).

Delovna skupina je pripravila tudi elaborat za večletni projekt celostnega dokumentiranja rokodelskih panog, in sicer na podlagi naročila MGTŠ februarja 2024. MGTŠ je prejel pisno izdelan elaborat v juniju, v septembru pa je bil elaborat naročniku predstavljen še ustno.

Elaborat opredeljuje vsebino, potrebe, ukrepe, cilje in namene projekta, metode dela in strokovne pristope, njegovo vsebinsko strukturo, organizacijo in faze dela, mrežo strokovnih sodelavk in sodelavcev, predlog izvedbenega načrta in okvirne finančne posledice. Obsežen del predstavlja raziskovalna študija o dosednji dokumentiranosti in evalvacija obstoječega gradiva. Elaborat predvideva snemanje rokodelskih panog, ki sledi načelom vizualne etnografije s poudarkom na procesnem filmu. Predlagan je poenoten format filmov, ki bi sooblikoval platformo dokumentacije rokodelskih znanj, spretnosti in veščin (podatkovni model). Predlagana je priprava spletne aplikacije, razdeljene na dva dela, in sicer na (1) spletno platformo / register vseh rokodelskih panog za evidentiranje raznih vsebin in na (2) predstavitevno spletno stran, namenjeno širši javnosti. Nadaljnji razvoj spletne aplikacije bi šel v smer razvoja obsežnejšega podatkovnega modela, nadgradnje funkcionalnosti, optimizacije sistema, izboljšanja uporabniške izkušnje, vključitve izobraževalnih programov in usposabljanj, vzpostavitve povezav s tujimi portali, sodelovanja rokodelcev z industrijskimi partnerji in tržnimi strokovnjaki, razvoja e-trgovine in podobno.

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport (2024):

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport je v letu 2024 izvedlo naslednje aktivnosti, povezane z izvajanjem ZORR:

- **uskladitev z OZS glede izvajanja nalog javnega pooblastila na podlagi ZORR** (več sestankov z OZS, v januarju uskladitev programa izvajanja nalog javnega pooblastila in podpis prve pogodbe o financiranju javnega pooblastila iz proračuna RS za leto 2024, v avgustu poročanje o izvedenih nalogah na podlagi pogodbe),
- **sodelovanje z OZS pri pripravi rokodelske sheme** (v februarju pregled gradiv OZS in prvih osnutkov rokodelske sheme, v avgustu sestanek pri OZS za dodatna pojasnila delovni skupini glede izvajanja določb ZORR),
- **sodelovanje z OZS pri pripravi pravilnika o merilih in postopku ocenjevanja rokodelskih izdelkov** (v avgustu in oktobru pregled gradiva OZS in posredovanje pripomb na pravilnik z vidika izvajanja določb ZORR, uskladitev besedila na listinah »priznani rokodelec« in »certifikat« skladno z določbami ZORR),
- **sodelovanje z ZDUS in vzpostavitev izvajanja določil ZORR** (v januarju, marcu in maju sestanki z vodstvom ZDUS in novo koordinatorko za rokodelstvo pri ZDUS glede priprave programa, v avgustu podpis pogodbe o financiranju iz proračuna RS za sept-dec. 2024),
- **sodelovanje s Konzorcijem RC Slovenije in vzpostavitev izvajanja določil ZORR pri rokodelskih centrih** (v marcu sestanek glede izvajanja določil ZORR, v avgustu uskladitev programov dela na podlagi ZORR z 8 rokodelskimi centri in podpis 8 pogodb o financiranju nalog iz proračuna RS za sept-dec. 2024),
- **izvedba javnega poziva za izbor rokodelskih centrov kot nosilcev podpornega okolja rokodelstva** (v februarju objava v Uradnem listu RS, v marcu odpiranje vlog in pozivi k dopolnitvam, v aprilu ocenjevanje vlog s strani komisije, v maju izdaja sklepov o določitvi nosilcev oziroma zavrnitvi vlog, v juniju podelitev slavnostnih listin na okrogli mizi Centra Brdo pri Kranju),
- **priglasitev sheme *de minimis* na podlagi ZORR pri MF** (v februarju pridobitev mnenja MF - Ministrstva za finance o prisotnosti elementov državnih pomoči pri financiranju na podlagi ZORR, v majusestanek z Direktoratom za razvojna sredstva, v juniju uskladitev z Ministrstvom za finance, v juliju oddaja vloge, v avgustu priglasitev nove sheme, v septembru vzpostavitev dostopa do aplikacije za vodenje evidenc državnih pomoči),
- **sprejem "Programa rokodelstva za 2024"** (v prvi polovici leta priprava dokumenta in oblikovanje vsebinskih in finančnih ukrepov, v juniju uskladitev vsebin državnih pomoči z Ministrstvom za finance, v juliju sprejem dokumenta in v avgustu javna objava dokumenta na spletnih straneh državne uprave),
- **vklučitev rokodelstva v promocijsko kampanjo »Umetnost in kultura 2024-2025« pri STO** (v marcu sestanek z STO - Slovensko turistično organizacijo, v marcu Konzorciju RC Slovenije posredovane informacije o možnostih sodelovanja v promocijski kampanji in kontaktni podatki na STO),
- **registracija geografskih označb in kolektivnih blagovnih znamk na področju rokodelstva pri UIL** (v januarju sestanek z UIL – Uradom RS za intelektualno lastnino glede informacij o registraciji geografske označbe v prehodnem obdobju veljavnosti

starih oziroma novih evropskih predpisov, v marcu sestanek s Konzorcijem RC Slovenije, v februarju registracija znamke »Slovensko rokodelstvo« pri UIL, v oktobru sestanek z UIL glede vključitve informacij za rokodelce v program mednarodne konference na področju gastronomije in turizma, ki bo v novembru 2024),

- **dogovori z različnimi izvajalskimi institucijami glede prevzema postopka izvedbe postopkov financiranja ukrepov na podlagi 19. člena ZORR** (v aprilu sestanek z SPIRIT - Javno agencijo RS za spodbujanje investicij, podjetništva in internacionalizacije, v maju sestanek z SPS – Javnim skladom Republike Slovenije za podjetništvo, v juliju in avgustu sestanka z SRRS – Slovenskim regionalno razvojnim skladom),
- **izdelava elaborata za projekt celostnega evidentiranja rokodelskih panog** (v aprilu sestanek z SEM v zvezi z naročilom za izdelavo strokovnega elaborata, v septembru predstavitev elaborata naročniku),
- **aktivnosti v podporo rokodelstvu in promocija vsebin ZORR na raznih dogodkih** (v letu 2024 je bilo finančno podprtih več rokodelskih vsebin na raznih dogodkih, in sicer:
 - o rokodelske delavnice v Hotelu Delfin, ki so potekale od 11. do 15. 12. 2023 v Izoli,
 - o predstavitev evropskih rokodelskih projektov na Dnevu Evrope 9. 5. 2024 v Novi Gorici,
 - o izvedba Vseslovenskega rokodelskega festivala 2. 6. 2024 na Brdu pri Kranju,
 - o rokodelske razstave in delavnice na Dnevih medgeneracijskega sožitja 2024, ki so potekali 12. in 13. junija 2024 na Gospodarskem razstavišču Ljubljana,
 - o izvedba Slovenskih rokodelskih taborov za otroke in mladino, na več lokacijah po Sloveniji, v času poletnih šolskih počitnic jul/avg. 2024,
 - o rokodelske delavnice in razstava rokodelskih izdelkov na Mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu AGRA, ki je potekal od 24. do 29. 8. 2024 v Gornji Radgoni,
 - o več rokodelskih stojnic na Mednarodnem obrtnem sejmu MOS, ki je potekal od 18. do 22. 9. 2024 v Celju,
 - o predstavitev rokodelskih panog na Festivalu za tretje življenjsko obdobje F3ŽO, ki je potekal od 30. 9. do 2. 10. 2024 v Cankarjevem domu v Ljubljani).

Iz proračuna RS za leto 2024 (proračunska postavka PP 231596 Ohranjanje in razvoj rokodelskih dejavnost) je bilo za izvajanje ZORR namenjenih skupno 402.762,31 EUR sredstev, in sicer:

- 150.000 EUR za izvajanje nalog javnega pooblastila (pogodba z OZS za januar-december 2024),
- 71.336,35 EUR za izvajanje nalog ohranjanja in razvoja rokodelstva (pogodbe z nosilci podpornega okolja rokodelstva za september - december 2024), od tega:
 - o 60.630,41 EUR za izvajanje nalog na podlagi 15. člena ZORR (8 rokodelskih centrov),
 - o 8.891,80 EUR za izvajanje nalog na podlagi 17. člena ZORR (ZDUS),
 - o 1.814,14 EUR za izvajanje nalog na podlagi 27. člena ZORR (Konzorcij RC Slovenije),
- 180.835,89 EUR za aktivnosti, povezane z izvajanjem ZORR (strokovna pomoč SEM pri obravnavi pobud za spremembo seznama rokodelskih panog, podpora rokodelstvu in promocija vsebin ZORR na raznih dogodkih, sejmi, festivalih, gl. zgoraj);

1.4. Program rokodelstva za 2025-2026

Program za ohranjanje in razvoj rokodelstva skladno z 18. členom ZORR sprejme minister, pristojen za gospodarstvo. V programu se določijo vsebinske rešitve in dejavnosti, potrebne za izvedbo posameznega ukrepa za ohranjanje in razvoj rokodelstva, za obdobje dveh let.

»Program za ohranjanje in razvoj rokodelstva za leti 2025 in 2026« (v nadaljevanju: »Program rokodelstva za 2025-2026«) **določa naslednje ključne vsebinske rešitve in dejavnosti:**

1. celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na način **izvajanja ukrepov**, ki so določeni s tem »Programom rokodelstva za 2025-2026« (za opis ukrepov gl. Poglavje 3.2),
2. **izvajanje nalog javnega pooblastila pri OZS** skladno s 14. členom ZORR (na podlagi letnega programa dela, ki se uskladi med OZS in MGTŠ, ter letne pogodbe o financiranju javnega pooblastila iz proračuna RS; posebej za leto 2025 in posebej za 2026),
3. **izvajanje nalog za ohranjanje in razvoj rokodelstva pri nosilcih podpornega okolja rokodelstva** (na podlagi dvoletnih programov dela, ki jih MGTŠ uskladi z rokodelskimi centri, Konzorcijem rokodelskih centrov Slovenije in Zvezo društev upokoencev Slovenije, ter dvoletnih pogodb o financiranju nalog iz proračuna RS; za leti 2025 in 2026),
4. **dodeljevanje finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva** (izvedba prvega pilotnega javnega poziva za rokodelce kot fizične osebe, izvedba prvega javnega razpisa za pravne subjekte; posebej v letu 2025 in posebej v 2026),
5. **celostno dokumentiranje rokodelskih panog** (začetek večletnega projekta v letu 2025, se nadaljuje v naslednjih letih),
6. **povečanje prepoznavnosti ukrepov na področju rokodelstva** (podpora rokodelstvu in promocija vsebin ZORR na raznih dogodkih, sejnih in festivalih; v letih 2025 in 2026).

Ključne vsebinske rešitve in dejavnosti tega »Programa rokodelstva za 2025-2026« se izvedejo s posameznimi ukrepi (gl. Poglavje 2).

2. UKREPI ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ ROKODELSTVA

2.1. Pravna podlaga za pripravo ukrepov

»Program rokodelstva za 2025-2026« določa vsebinske rešitve in dejavnosti, ki so potrebne za izvedbo posameznih ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva v letih 2025 in 2026. Z njim se podrobneje opredeljujejo ukrepi, tako da se za posamezni ukrep določijo:

- cilji,
- vsebina,
- način izvajanja,
- nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrepe,
- subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen,
- obdobje izvajanja,
- viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa, ki je finančna razvojna spodbuda, opredelitev, ali ukrep predstavlja državno pomoč,
- merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa,
- način poročanja.

ZORR v 18. členu določa naslednje ukrepe, ki so namenjeni ohranjanju in razvoju rokodelstva:

1. celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na nacionalni, regionalni in lokalni ravni,
2. certificiranje rokodelskih izdelkov,
3. prenos rokodelskih znanj, spretnosti in veščin, vključno izvajanje usposabljanj v obliki rokodelske sheme,
4. podeljevanje naziva priznani rokodellec,
5. izvajanje nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva, njihovo medsebojno povezovanje in povezovanje z rokodelci,
6. razvoj rokodelskih panog, vključno poimenovanje rokodelskih panog in spodbujanje podjetništva na področju rokodelstva,
7. ohranjanje rokodelstva in njegove prepoznavnosti ter spodbujanje promocije in ponudbe certificiranih rokodelskih izdelkov, rokodelskih panog in rokodelcev, predvsem priznanih rokodelcev,
8. razvoj rokodelstva ter spodbujanje sodobnega umetniškega in oblikovalskega ustvarjanja rokodelskih izdelkov,
9. izvajanje rokodelstva na področju turizma in turistične ponudbe,
10. udejanjanje zaposlovanja na področju rokodelstva,
11. medgeneracijsko povezovanje in vseživljenjsko učenje na področju rokodelstva,
12. finančne razvojne spodbude in
13. drugi ukrepi.

2.2. Ukrepi za ohranjanje in razvoj rokodelstva v 2025 in 2026

Ključne vsebinske rešitve in dejavnosti »Programa rokodelstva za 2025-2026«, ki so določene v Poglavju 1.4, se izvedejo z naslednjimi ukrepi:

UKREP 1	Celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, vključno z oblikovanjem programa za ohranjanje in razvoj rokodelstva
cilji	Celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na način oblikovanja dvoletnega programa. Določitev sistemskih ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva.
vsebina	Oblikovanje in sprejetje »Programa za ohranjanje in razvoj rokodelstva za leti 2025 in 2026«.
način izvajanja	- program za ohranjanje in razvoj rokodelstva sprejme minister, pristojen za gospodarstvo
nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	- MGTŠ
subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem nosilcem podpornega okolja rokodelstva.
obdobje izvajanja	2025 in 2026
viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	/
merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	- sprejetje programa
način poročanja	- objava programa na spletnih straneh MGTŠ

UKREP 2	Certificiranje rokodelskih izdelkov
cilji	Certificiranje rokodelskih izdelkov na podlagi ZORR (postopek izvaja OZS na podlagi javnega pooblastila).
vsebina	Izdajanje certifikatov »Rokodelstvo Art&Craft Slovenija« pri OZS na podlagi 9. - 11. člena ZORR. Zagotovitev financiranja nalog javnega pooblastila iz proračuna RS skladno s 14. členom ZORR.
način izvajanja	- delo komisije za ocenjevanje rokodelskih izdelkov pri OZS - izdajanje certifikatov za rokodelske izdelke pri OZS - vodenje javne evidence certificiranih rokodelskih izdelkov pri OZS - zagotavljanje financiranja nalog javnega pooblastila, tako da OZS z MGTŠ uskladi letni program dela za izvajanje javnih pooblastil na področju rokodelstva ter sklenitev pogodbe z MGTŠ o financiranju izvajanja nalog javnega pooblastila na področju rokodelstva iz proračuna RS za leto 2025 (enako za leto 2026)
nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	- OZS
subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
obdobje izvajanja	2025 in 2026
viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	- Proračun RS za leto 2025 (in enako za 2026), 37.500 EUR (javno pooblastilo OZS: certificiranje rokodelskih izdelkov, delo ocenjevalne komisije za rokodelske izdelke, vodenje javne evidence certificiranih rokodelskih izdelkov)
merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	- uspešnost realizacije »Programa dela OZS za izvajanje javnih pooblastil na področju rokodelstva za leto 2025« (enako za leto 2026) - število izdanih certifikatov v letih 2025 (in 2026) - podatki iz javne evidence pri OZS
način poročanja	- skladno s pogodbo MGTŠ/OZS

UKREP 3	Prenos rokodelskih znanj, spretnosti in veščin, vključno z izvajanjem usposabljanj v obliki rokodelske sheme
cilji	Izvajanje usposabljanj v obliki rokodelske sheme na podlagi ZORR (postopek izvaja OZS na podlagi javnega pooblastila).
vsebina	Izvajanje usposabljanj v obliki rokodelske sheme pri OZS na podlagi 5. člena ZORR. Zagotovitev financiranja nalog javnega pooblastila iz proračuna RS skladno s 14. členom ZORR. Sodelovanje nosilcev podpornega okolja rokodelstva in drugih rokodelskih organizacij z OZS pri izvajanju usposabljanj v obliki rokodelske sheme.
način izvajanja	- OZS določi vsebine rokodelske sheme za posamezne rokodelske panoge ter jih posreduje v soglasje MGTŠ - OZS objavi rokodelsko shemo na spletnih straneh - izvajanje usposabljanj v obliki rokodelske sheme pri OZS (pedagoško-andragoške vsebine, praktični del usposabljanj, ocenjevanje, pri izvajanju usposabljanj sodelujejo subjekti podpornega okolja rokodelstva) - zagotavljanje financiranja nalog javnega pooblastila, tako da OZS z MGTŠ uskladi letni program dela za izvajanje javnih pooblastil na področju rokodelstva ter sklenitev pogodbe z MGTŠ o financiranju izvajanja nalog javnega pooblastila na področju rokodelstva iz proračuna RS za leto 2025 (enako za leto 2026)
nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	- OZS
subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
obdobje izvajanja	2025 in 2026
viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	- Proračun RS za leto 2025 (in enako za 2026), 95.000 EUR (javno pooblastilo OZS: izvajanje rokodelske sheme)
merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	- uspešnost realizacije "Programa dela OZS za izvajanje javnih pooblastil na področju rokodelstva za leto 2025" (enako za 2026) - javna objava vsebin rokodelskih shem za posamezne rokodelske panoge na spletnih strani http://www.rokodelec.si - število izvedenih usposabljanj v obliki rokodelske sheme v letu 2025 (in 2026)
način poročanja	- skladno s pogodbo MGTŠ/OZS

UKREP 4	Podeljevanje naziva priznani rokodelec
cilji	Podeljevanje naziva »priznani rokodelec« na podlagi ZORR (postopek izvaja OZS na podlagi javno pooblastila).
vsebina	Podeljevanje naziva »priznani rokodelec« pri OZS na podlagi 6. in 7. člena ZORR. Zagotovitev financiranja nalog javnega pooblastila iz proračuna RS skladno s 14. členom ZORR.
način izvajanja	- delo komisije za častni naziv priznani rokodelec pri OZS - izvajanje postopka podeljevanja naziva »priznani rokodelec« pri OZS - vodenje javnega registra priznanih rokodelcev pri OZS - zagotavljanje financiranja nalog javnega pooblastila, tako da OZS z MGTŠ uskladi letni program dela za izvajanje javnih pooblastil na področju rokodelstva ter sklenitev pogodbe z MGTŠ o financiranju izvajanja nalog javnega pooblastila na področju rokodelstva iz proračuna RS za leto 2025 (enako za leto 2026)
nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	- OZS
subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
obdobje izvajanja	2025 in 2026
viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	- Proračun RS za leto 2025 (in enako za 2026), 17.500 EUR (javno pooblastilo OZS: izdajanje listine, delovanje komisije za naziv priznani rokodelec, vodenje javnega registra priznanih rokodelcev)
merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	- uspešnost realizacije »Programa dela za izvajanje javnih pooblastil OZS na področju rokodelstva za leto 2025« (enako v 2026) - število izdanih listin »priznani rokodelec« v letu 2025 (in 2026)
način poročanja	- skladno s pogodbo MGTŠ/OZS

UKREP 5	Izvajanje nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva, njihovo medsebojno povezovanje in povezovanje z rokodelci
cilji	Izvajanje nalog, usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva v skladu z ZORR, ki jih izvajajo nosilci podpornega okolja rokodelstva na podlagi 15., 16. (oziroma 27. člena) in 17. člena ZORR. Zagotavljanje financiranja teh nalog iz proračuna Republike Slovenije. Spodbujanje medsebojnega delovanja in povezovanja subjektov, ki delujejo na področju rokodelstva.
vsebina	Zagotavljanje proračunskega financiranja izvajanja nalog RC, nalog Konzorcija RC Slovenije in ZDUS, ki so usmerjene v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva v skladu z ZORR.
način izvajanja	- zagotavljanje financiranja nalog, ki so usmerjene v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva, tako da MGTŠ z nosilci podpornega okolja rokodelstva sklene pogodbe o financiranju izvajanja the nalog iz proračuna RS za leti 2025 in 2026 (pogodbe MGTŠ/RC, pogodba MGTŠ/Konzorcij RC Slovenije in pogodba MGTŠ/ZDUS)
nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	- MGTŠ - RC - Konzorcij RC Slovenije - ZDUS
subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
obdobje izvajanja	2025 in 2025
viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	- Proračun RS za leto 2025 (in enako v 2026), 266.754,00 EUR (za izvajanje nalog, ki jih izvajajo nosilci podpornega okolja rokodelstva iz 15., 16. oziroma 27. člena in 17. člena ZORR)
merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	- uspešnost realizacije nalog oziroma spremljanje kazalnikov na podlagi določil pogodb o financiranju iz proračuna RS
način poročanja	- določen v pogodbah MGTŠ/RC, MGTŠ/Konzorcij RC Slovenije in MGTŠ/ZDUS

UKREP 6	Razvoj rokodelskih panog, vključno s poimenovanjem rokodelskih panog in spodbujanjem podjetništva na področju rokodelstva
cilji	Strokovno terminološko poimenovanje posameznih rokodelskih dejavnosti in oblikovanje čim bolj celovitega seznama rokodelskih panog v Sloveniji. Izvedba celostnega dokumentiranja rokodelskih panog. Podjetništvo na področju rokodelstva se bo podpiralo s finančnimi razvojnimi spodbudami (gl. Ukrep št. 12).
vsebina	Rokodelske panoge (seznam) se določijo s podzakonskim predpisom. Opisi rokodelskih panog se objavijo na spletnih straneh. Izvajanje projekta celostnega dokumentiranja rokodelskih panog s katerim se bo oblikovala digitalna platforma (interaktivna digitalna zbirka avdio-video in drugih podatkov o rokodelskih panogah) ter bo javno dostopna vsem rokodelcem in deležnikom na področju rokodelstva, strokovni in splošni javnosti. Povezovala se bo z drugimi registri (npr. registrom nesnovne kulturne dediščine), spodbujala razvoj podjetništva, zagotavljala mreženje rokodelcev z oblikovalci in ustvarjalci, ponujala mreženjske dogodke, strokovna mentorstva, svetovanje in podobno.
način izvajanja	- MGTŠ sprejme spremembe in dopolnitve »Pravilnika o seznamu rokodelskih panog« - SEM in MGTŠ sodelujeta pri pripravi seznama rokodelskih panog, tudi njegovih sprememb in dopolnitev (financiranje strokovne pomoči in obravnava pobud pri SEM zagotovi MGTŠ) - MGTŠ javno objavi opise rokodelskih panog na spletni strani državne uprave - na podlagi elaborata iz leta 2024 MGTŠ oblikuje in financira večletni projekt celostnega dokumentiranja rokodelskih panog (izvede SEM v okviru izvajanja javne službe; začetek večletnega projekta z letom 2025)
nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	- MGTŠ - SEM
subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
obdobje izvajanja	2025 in dalje
viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	- Proračun RS za leto 2025 (enako v 2026), 8.000 EUR (strokovna pomoč SEM pri seznamu rokodelskih panog) - Proračun RS za leto 2025 (enako v 2026 in dalje), 100.000 EUR (večletni projekt celostnega dokumentiranja rokodelskih panog)
merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	- sprejetje podzakonskega predpisa - objava opisov vseh posameznih rokodelskih panog na spletnih straneh državne uprave - večletni projekt celostnega dokumentiranja rokodelskih panog (spremljanje kazalnikov realizacije skladno s pogodbo o financiranju projekta iz proračuna RS)

način poročanja	- spremembe in dopolnitve Pravilnika o določitvi rokodelskih panog se objavijo v Uradnem list RS - opisi rokodelskih panog se objavijo na spletnih straneh MGTŠ: https://www.gov.si teme/ohranjanje-in-razvoj-rokodelstva/ - večletni projekt celostnega dokumentiranja rokodelskih panog (skladno s pogodbo med MGTŠ in SEM)
-----------------	---

UKREP 7	Ohranjanje rokodelstva in njegove prepoznavnosti ter spodbujanje promocije in ponudbe certificiranih rokodelskih izdelkov, rokodelskih panog in rokodelcev, predvsem priznanih rokodelcev
cilji	Dvig zavedanja o pomenu ohranjanja in razvoja rokodelstva ter povečanje njegove širše prepoznavnosti v splošni in strokovni javnosti.
vsebina	Izvedejo se promocijske aktivnosti na raznih rokodelskih dogodkih z namenom večje prepoznavnosti ukrepov na področju rokodelstva, spodbujanja rokodelcev k pridobitvi certifikata za rokodelske izdelke in naziva »priznani rokodellec« ter vključitve rokodelcev v rokodelsko shemo. Izvede se promocija vsebin ZORR na način informiranja rokodelcev, tudi z uporabo znakov in logotipov nosilcev podpornega okolja rokodelstva na raznih dogodkih: OZS, RC, Konzorcij RC Slovenije, ZDUS, SEM (varovanje nesnovne kulturne dediščine) in MGTŠ (spodbujanje uporabe znaka SLOVENSKO ROKODELSTVO in logotipa glinene potičnice). Vključitev rokodelstva v promocijske kampanje pri STO (gl. Ukrep št. 9). Preučitev smiselnosti izdelave komunikacijske strategije in izvedbe nacionalne oglaševalske kampanje za rokodelstvo (z opredeljenimi cilji, ki jih naročnik želi doseči z oglaševalsko kampanjo, ciljnim javnostmi, ključnimi sporočili, kanali, orodji, izborom medijev, načrtom zakupa oglasnega prostora in cenovnim modelom zakupa, merljivimi kazalniki uspešnosti ter pričakovanimi rezultati in učinki na ciljne skupine – doseg oglasnega sporočila, gledanost, branost, poslušnost, obisk spletne strani, doseg objav).
način izvajanja	- upravitelj znamke SLOVENSKO ROKODELSTVO je MGTŠ - MGTŠ izdaja dovoljenja za promocijsko uporabo znamke SLOVENSKO ROKODELSTVO, katerega lahko rokodelci in rokodelske organizacije uporabijo za namene promocije pomena ohranjanja in razvoja rokodelstva - MGTŠ ažurno objavlja vsebine na temi »Rokodelstvo« na spletnih straneh https://www.gov.si teme/ohranjanje-in-razvoj-rokodelstva/ - MGTŠ povabi nosilce podpornega okolja rokodelstva k vključitvi rokodelskih dogodkov v promocijsko kampanjo »Umetnost in kultura 2024-2025«, ki jo izvaja STO – Slovenska turistična organizacija (gl. Ukrep št. 9) - MGTŠ pridobi informacije o registraciji geografske označbe in kolektivne blagovne znamke pri UIL – Uradu RS za intelektualno lastnino - preučitev smiselnosti izdelave komunikacijske strategije in izvedbe širše oglaševalske kampanje za rokodelstvo (MGTŠ) - OZS, RC, Konzorcij RC Slovenije, ZDUS in SEM (prostovoljno vključujejo vsebine ZORR v lastne dogodke)
nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	- MGTŠ - nosilci podpornega okolja rokodelstva

subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
obdobje izvajanja	2025 in 2026
viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	- Proračun RS za leto 2025 (enako v 2026), 75.246 EUR (za aktivnosti, povezane z izvajanjem ZORR)
merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	- registracija znamke SLOVENSKO ROKODELSTVO (odločba Urada RS za intelektualno lastnino izdana 7. 5. 2024, velja 10 let) - posodobitve spletne strani MGTŠ: https://www.gov.si teme/ohranjanje-in-razvoj-rokodelstva/ - dostop MGTŠ do uporabe znamke SLOVENSKO ROKODELSTVO za vse rokodelce: https://www.gov.si/zbirke/storitve/pridobitev-dovoljenja-za-promocijsko-uporabo-znamke-slovensko-rokodelstvo/ - evalvacija vključitve rokodelskih vsebin v promocijsko kampanjo »Umetnost in kultura 2024-2025« pri STO – Slovenska turistična organizacija (gl. Ukrep št. 9) - informacije o registraciji geografske označbe in kolektivne blagovne znamke pri UIL – Uradu RS za intelektualno lastnino (MGTŠ obvesti nosilce podpornega okolja rokodelstva, MGTŠ vključi vsebine rokodelstva v mednarodno konferenco UIL) - posodobitve spletnih strani nosilcev podpornega okolja rokodelstva - število promocijskih aktivnosti, rokodelskih dogodkov, posvetovanj, okroglih miz, nastopov na sejmi, dnevi odprtih vrat in drugih projektov, povezanih z vsebinami tega ukrepa
način poročanja	- nosilci podpornega okolja rokodelstva izvajajo ukrep prostovoljno; se lahko določi v pogodbi o financiranju izvajanja nalog ZORR iz proračuna RS: ○ RC - izvajanje 14. točke prvega odstavka 15. člena ZORR ○ Konzorcij RC Slovenije– izvajanje 8. točke drugega odstavka 27. člena ZORR ○ ZDUS – izvajanje 7. točke prvega odstavka 17. člena ZORR

UKREP 8	Razvoj rokodelstva ter spodbujanje sodobnega in oblikovalskega ustvarjanja rokodelskih izdelkov
cilji	Razvoj rokodelstva na način spodbujanja sodobnega umetniškega in oblikovalskega ustvarjanja rokodelskih izdelkov.
vsebina	Razvoj rokodelstva, spodbujanje sodobnega umetniškega in oblikovalskega ustvarjanja rokodelskih izdelkov in poustvarjanja (izdelovanja rokodelskih izdelkov z novjšimi tehnologijami, recikliranja materialov, upoštevanja trajnostnega vidika zelenega pristopa in razvojne paradigme), vključevanje oblikovalcev v rokodelske projekte ter povezovanje rokodelcev s kreativnim sektorjem z namenom razvoja rokodelskih izdelkov z višjo dodano vrednostjo.
način izvajanja	Razvoj rokodelstva in vsebine sodobnega umetniškega in oblikovalskega ustvarjanja rokodelskih izdelkov se vključijo v nacionalno interaktivno digitalno platformo za rokodelstvo oziroma v projekt celostnega dokumentiranja rokodelskih panog (gl. Ukrep št. 6).
nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	/
subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
obdobje izvajanja	/
viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	/
merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	/
način poročanja	/

UKREP 9	Izvajanje rokodelstva na področju turizma in turistične ponudbe
cilji	Spodbujanje prepoznavnosti rokodelstva na področju turizma in turistične ponudbe.
vsebina	Vključitev rokodelstva v promocijsko kampanjo oziroma nosilno tematiko »Umetnost in kultura«, ki jo v letih 2024 in 2025 izvaja STO - Slovenska turistična organizacija ter sledi ključni politiki in ukrepom kulturnega turizma iz »Strategije slovenskega turizma 2022-2028«. https://www.slovenia.info/uploads/kultura/SUK/SUK_dokument_final_SPLET.pdf
način izvajanja	- spodbujanje sodelovanja nosilcev podpornega okolja rokodelstva v promocijski kampanji »Umetnost in kultura«, ki jo v letih 2024 in 2025 izvaja STO (na predlog MGTŠ)
nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	- MGTŠ - nosilci podpornega okolja rokodelstva
subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
obdobje izvajanja	2025
viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	/
merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	- objave na spletni strani https://www.slovenia.info/sl - objave v drugih medijih
način poročanja	- nosilci podpornega okolja rokodelstva izvajajo ukrep prostovoljno; se lahko določi s pogodbo o financiranju izvajanja nalog ZORR iz proračuna RS: ○ RC - izvajanje 14. točke prvega odstavka 15. člena ZORR ○ Konzorcij RC Slovenije - izvajanje 8. točke drugega odstavka 27. člena ZORR ○ ZDUS – izvajanje 7. točke prvega odstavka 17. člena ZORR

UKREP 10	Udejanjanje zaposlovanja na področju rokodelstva
cilji	Ozaveščanje rokodelcev o spodbudah, ki prispevajo k večjemu zaposlovanju na področju rokodelstva.
vsebina	Spodbujanje rokodelcev k pridobitvi mojstrskega izpita na podlagi Obrtnega zakona, k mentorstvu, opravljanju vajeništva v rokodelskih panogah, spodbujanje poklicnega in strokovnega izobraževanja ter pridobitvi nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK) na področju rokodelstva. Povezovanje nosilcev podpornega okolja rokodelstva z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami in dopolnjevanje formalnih programov izobraževanja, vključevanje rokodelstva v učne programe in kurikulumne šol.
način izvajanja	- informiranje rokodelcev
nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	- MGTŠ - OZS (v okviru svojih pristojnosti) - nosilci podpornega okolja rokodelstva
subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
obdobje izvajanja	2025 in 2026
viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	/
merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	/
način poročanja	- nosilci podpornega okolja rokodelstva izvajajo ukrep prostovoljno; se lahko določi s pogodbo o financiranju izvajanja nalog ZORR iz proračuna RS: ○ RC - izvajanje 14. točke prvega odstavka 15. člena ZORR ○ Konzorcij RC Slovenije - izvajanje 8. točke drugega odstavka 27. člena ZORR ○ ZDUS – izvajanje 7. točke prvega odstavka 17. člena ZORR

UKREP 11	Medgeneracijsko povezovanje in vseživljenjsko učenje na področju rokodelstva
cilji	Spodbujanje medgeneracijskega povezovanja in vseživljenjskega učenja na področju rokodelstva.
vsebina	Z namenom dviga zavedanja o pomenu ohranjanja in razvoja rokodelstva se na rokodelskih dogodkih spodbujajo vsebine medgeneracijskega povezovanja in vseživljenjskega učenja.
način izvajanja	- vključevanje vsebin medgeneracijskega povezovanja in vseživljenjskega učenja v razne dogodke
nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	- nosilci podpornega okolja rokodelstva - MGTŠ
subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
obdobje izvajanja	2025 in 2026
viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	/
merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	- število promocijskih aktivnosti, rokodelskih dogodkov, posvetovanj, okroglih miz, nastopov na sejnih, dnevi odprtih vrat in drugi projekti povezani z vsebinami tega ukrepa
način poročanja	- nosilci podpornega okolja rokodelstva izvajajo ukrep prostovoljno; se lahko vključi v pogodbo o financiranju izvajanja nalog ZORR iz proračuna RS: ○ RC - izvajanje 14. točke prvega odstavka 15. člena ZORR ○ Konzorcij RC Slovenije - izvajanje 8. točke drugega odstavka 27. člena ZORR ○ ZDUS – izvajanje 7. točke prvega odstavka 17. člena ZORR

UKREP 12	Finančne razvojne spodbude
cilji	Financiranje ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva skladno z 19. členom ZORR.
vsebina	Izvedba prvega javnega poziva za rokodelce kot fizične osebe (pilotni) in prvega javnega razpisa za dodeljevanje finančnih razvojnih spodbud pravnim subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
način izvajanja	- dogovor med MGTŠ in izvajalsko institucijo glede izvedbe postopka javnega poziva in javnega razpisa (vključitev v program dela izvajalske institucije in sklenitev pogodbe o financiranju izvedbe postopka) - MGTŠ pripravi pozivno in razpisno dokumentacijo (vsebine) - izvajalska institucija izvede javni poziv in razpis (postopek) - izvajalska institucija izvede usposabljanje rokodelcev za oddajo eVlog
nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrepe	- MGTŠ
subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	- vsem subjektom iz prvega in drugega odstavka 13. člena ZORR
obdobje izvajanja	2025 in 2026
viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	Finančne razvojne spodbude: - Proračun RS za leto 2025, 100.000 EUR sredstev, namenjenih upravičencem javnega poziva (rokodelcem kot fizičnim osebam) - Proračun RS za leto 2025, 850.000 EUR sredstev, namenjenih upravičencem javnega razpisa (pravnim subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva); Storitev izvedbe postopka javnega poziva za rokodelce kot fizične osebe in javnega razpisa za pravne subjekte: - Proračun RS za leto 2025, 50.000 EUR za izvedbo obeh postopkov pri izvajalski instituciji; Enako v letu 2026.
merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	- število upravičencev, ki prejmejo sredstva - znesek dodeljenih sredstev - število rokodelskih projektov, izbranih na javnem pozivu in razpisu
način poročanja	- evalvacija javnega poziva in javnega razpisa

UKREP 13	Drugi ukrepi
cilji	Bolj stimulatивно davčno okolje na področju rokodelstva.
vsebina	Preučitev možnosti za bolj stimulatивно davčno okolje za rokodelstvo, kot npr.: - znižanje (oprostitev plačila) DDV za rokodelske izdelke s pridobljenim certifikatom na podlagi 9. člena ZORR, - oprostitev plačila dohodnine po Zakonu o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB in nasl. spremembe) za t.im. »s.p.« in izvajalce osebnega dopolnilnega dela, povezane z rokodelstvom (na podlagi Pravilnika o osebnem dopolnilnem delu, Uradni list RS, št. 94/14, 56/22 in 89/23), ki imajo pridobljen naziv »priznani rokodelec« na podlagi 3. člena ZORR.
način izvajanja	- MGTŠ pridobi mnenje MF glede možnih ukrepov na področju davkov
nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrepe	- MGTŠ
subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
obdobje izvajanja	2025 in 2026
viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	/
merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	- pridobitev mnenja MF
način poročanja	- MGTŠ obvesti nosilce podpornega okolja rokodelstva

3. PRORAČUNSKO FINANCIRANJE

3.1. Financiranje izvajanja ZORR (razrez 2025 in 2026)

Skladno z 20. členom ZORR se za izvajanje ZORR zagotavljajo sredstva v proračunu Republike Slovenije v višini do 1.500.000 EUR/letno, in sicer:

- do 150.000 EUR/letno za naloge javnega pooblastila, ki jih izvaja OZS,
- do 1.350.000 EUR/letno za izvajanje nalog:
 - o RC,
 - o konzorcija RC,
 - o ZDUS in
 - o za izvajanje ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva.

V sprejetem Proračunu Republike Slovenije za leto 2025 (Uradni list RS, št. 123/23) so za leto 2025 zagotovljena sredstva za izvajanje ZORR v višini 1.600.000 EUR. Sredstva v enakem obsegu so načrtovana tudi v predlogu Proračuna Republike Slovenije za leto 2026. Sredstva se iz proračuna RS nakazujejo iz naslednjih postavk »Načrta razvojnih programov 2025-2028«:

- program 1403 Spodbude za rast in razvoj podjetij,
- podprogram 140302 Podpora malim in srednje velikim podjetjem,
- proračunska postavka PP 231596 Ohranjanje in razvoj rokodelskih dejavnosti,
- ukrep št. 2130-20-0004 Ohranjanje in razvoj rokodelskih dejavnosti.

Predviden je naslednji razrez sredstev na proračunski postavki PP 231596 Ohranjanje in razvoj rokodelskih dejavnosti v letu 2025 (enaki zneski tudi v letu 2026):

- **150.000 EUR za izvajanje nalog javnega pooblastila pri OZS** (pogodba z MGTŠ na podlagi 14. člena ZORR),
- **266.754,00 EUR za izvajanje nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva** (pogodbe z MGTŠ in 10 nosilci):
 - o 8 RC na podlagi 15. člena ZORR,
 - o Konzorcij RC Slovenije na podlagi 27. člena ZORR,
 - o ZDUS na podlagi 17. člena ZORR,
- **183.246 EUR za aktivnosti, povezane z izvajanjem ZORR** (gl. Poglavje 3.5), od tega:
 - o 8.000 EUR strokovna pomoč SEM pri obravnavi pobud za spremembo seznama rokodelskih panog,
 - o 100.000 EUR večletni projekt celostnega dokumentiranja rokodelskih panog,
 - o 75.246 EUR povečanje prepoznavnosti ukrepov na področju rokodelstva in promocija vsebin ZORR (dogodki, sejmi, festivali),
- **1 mio EUR za ukrep dodeljevanja finančnih razvojnih spodbud**, od tega:
 - o 100.000 EUR finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih izdelkov, sredstva namenjena rokodelcem kot fizičnim osebam (javni poziv MGTŠ),

- 850.000 EUR finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih projektov, sredstva namenjena pravnim subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva (javni razpis MGTŠ),
- 50.000 EUR za izvedbo postopka javnega poziva za fizične osebe in izvedbo postopka javnega razpisa za pravne subjekte, ki ga bo za MGTŠ izvedla izvajalska institucija;

PRORAČUNSKA SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZORR v 2025 (enaki zneski v 2026)	1.600.000 EUR
naloge javnega pooblastila skladno z ZORR (izvaja OZS)	150.000 EUR
naloge ohranjanja in razvoja rokodelstva pri nosilcih podpornega okolja (izvajajo RC, Konzorcij RC Slovenije in ZDUS)	266.754 EUR
financiranje aktivnosti, povezanih z izvajanjem ZORR (strokovna pomoč SEM pri seznamu rokodelskih panog, projekt celostnega dokumentiranja rokodelskih panog, promocija vsebin ZORR)	183.246 EUR
dodeljevanje finančnih razvojnih spodbud za rokodelstvo (javni poziv za rokodelce kot fizične osebe in javni razpis za pravne subjekte, ki delujejo na področju rokodelstva)	1.000.000 EUR

3.2. Financiranje nalog javnega pooblastila skladno z ZORR

Skladno z 20. členom se v proračunu Republike Slovenije zagotavljajo sredstva za naloge javnega pooblastila, ki jih izvaja OZS na podlagi 14. člena ZORR, v višini do 150.000 EUR/letno.

OZS izvaja naslednje naloge javnega pooblastila na področju rokodelstva na podlagi 14. člena ZORR:

- izdajanje listine iz 4. člena ZORR,
- določitev vsebine rokodelske sheme po posameznih rokodelskih panogah v skladu s tretjim odstavkom 5. člena ZORR,
- izvajanje rokodelske sheme iz 5. člena ZORR,
- imenovanje in delovanje komisije za naziv priznani rokodellec iz 6. člena ZORR,
- vodenje javnega registra priznanih rokodelcev iz 7. člena ZORR,
- izdajanje certifikata za rokodelske izdelke iz 9. člena ZORR,
- imenovanje in delovanje ocenjevalne komisije za rokodelske izdelke iz 10. člena ZORR,
- opredelitev meril in postopka za ocenjevanje posameznih rokodelskih izdelkov v skladu s tretjim odstavkom 10. člena ZORR,
- vodenje javne evidence certificiranih rokodelskih izdelkov iz 11. člena ZORR.

Financiranje v letu 2024 se zagotavlja na podlagi »Pogodbe št. C2180-24-010018 o financiranju OZS za izvajanje nalog javnega pooblastila na področju rokodelstva iz proračuna RS za leto 2024«, ki je bila sklenjena med MGTŠ in OZS dne 18. 1. 2024.

V nadaljnjih letih se sredstva OZS zagotavljajo letno, in sicer za leto 2025 na podlagi »Programa dela OZS za izvajanje javnih pooblastil na področju rokodelstva za leto 2025«, ki ga pripravi

OZS in uskladi z MGTŠ, ter sklene pogodbo o financiranju OZS iz proračuna RS za leto 2025. Enako se uredi za leto 2026.

V sprejetem Proračunu Republike Slovenije za leto 2025 (Uradni list RS, št. 123/23) so zagotovljena sredstva za izvajanje nalog javnega pooblastila na podlagi ZORR v višini 150.000 EUR. Sredstva v enakem obsegu so načrtovana tudi v predlogu Proračuna Republike Slovenije za leto 2026.

Ker se OZS kot osebi javnega prava na podlagi ZORR podeljuje javno pooblastilo za izvajanje nalog na področju rokodelstva, financiranje izvajanja teh nalog ne predstavlja državne pomoči.

Na podlagi 14. člena ZORR mora OZS naloge javnega pooblastila izvajati za vse rokodelce tako, da včlanitev v OZS ni pogoj za dostop do upravičenj, ki izhajajo iz teh nalog. Prav tako OZS rokodelcem ne sme zaračunavati stroškov za pridobitev naziva priznani rokodelec in za pridobitev certifikata za rokodelske izdelke na podlagi 9. člena ZORR. Za rokodelce bodo torej brezplačni stroški postopkov za:

- pridobitev naziva »Priznani rokodelec« in usposabljanja po »rokodelski shemi«,
- pridobitve certifikata »Rokodelstvo Art&Craft Slovenija« za kakovostno izdelane rokodelske izdelke.

3.3. Financiranje nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva

Za izvajanje nalog RC, Konzorcija RC Slovenije in ZDUS se v proračunu Republike Slovenije zagotavljajo sredstva skladno z 20. členom ZORR.

Sredstva se namenjajo **izvajanju nalog RC skladno s 15. členom ZORR**, ki so usmerjene v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva v skladu z ZORR:

- povezovanje rokodelcev na regionalni in lokalni ravni, sodelovanje z lokalnimi skupnostmi,
- spremljanje in obravnavanje problematike rokodelstva, oblikovanje stališč in predlogov, s katerimi se podpira in uresničuje ohranjanje in razvoj rokodelstva,
- izvajanje programskih in projektnih dejavnosti rokodelskih centrov in skrb za njihov razvoj,
- organiziranje podpornih storitev za rokodelce, pomoč in svetovanje rokodelcem pri podjetniškem organiziranju,
- organiziranje ali sodelovanje na razstavah, predstavitev, sejnih, turističnih, kulturnih, promocijskih in drugih prireditvah, programih in projektih na regionalni in lokalni ravni, sodelovanje v mednarodnih projektih s področja rokodelstva,
- spodbujanje medgeneracijskega povezovanja, vseživljenjskega učenja, ustvarjalnosti in razvoja rokodelskih panog,
- evidentiranje in dokumentiranje zadev s področja rokodelstva,
- spodbujanje prenosa rokodelskih znanj, sodelovanje z vzgojno-izobraževalnimi zavodi ter drugimi izvajalci izobraževanj in usposabljanj,
- povezovanje in sodelovanje z nosilci podpornega okolja,
- izvajanje ukrepov v skladu s programom za ohranjanje in razvoj rokodelstva.

MGTŠ je 5. 2. 2024 na podlagi sedmega odstavka 13. člena ZORR objavilo javni poziv za izbor RC kot nosilcev podpornega okolja rokodelstva (izpolnjevanje pogojev iz tretjega odstavka 13. člena). Javni poziv za izbor RC kot nosilcev podpornega okolja rokodelstva je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 10/24 (Javne objave):

https://www.uradni-list.si/_pdf/2024/Ra/r2024010.pdf

in spletnih straneh državne uprave www.gov.si na naslovih:

<https://www.gov.si/teme/ohranjanje-in-razvoj-rokodelstva/>

<https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-gospodarstvo-turizem-in-sport/javne-objave/>

S sklepom ministra (MGTŠ) je bilo meseca maja 2024 izbranih 8 RC kot nosilcev podpornega okolja rokodelstva. Z vsemi izbranimi nosilci so bile v mesecu avgustu 2024 sklenjene pogodbe o financiranju izvajanja nalog rokodelskega centra iz proračuna Republike Slovenije za leto 2024 (september 2024 - december 2024).

Za zagotovitev nadaljnjega financiranja izvajanja nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva, usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva (na podlagi 15. člena ZORR) v letih 2025 in 2026, se do konca leta 2024 načrtuje faza uskladitve programov za izvajanje nalog ZORR za leti 2025 in 2026 (z vsakim od 8 izbranih RC) ter sklenitev pogodb o financiranju iz proračunov RS Republike Slovenije za leti 2025 in 2026 (financiranje od vključno januarja 2025 do decembra 2026). Skladno z drugim odstavkom 15. člena ZORR obseg sredstev za izvajanje nalog RC v posameznem mesecu ne sme presegati višine povprečne mesečne bruto plače v Sloveniji za predhodno leto na dan sklenitve pogodbe (povprečna mesečna bruto plača v Sloveniji za leto 2023 je znašala 2.222,95 EUR; vir: SURS). **Proračunska sredstva za financiranje izvajanja nalog usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva, ki jih bo izvajalo 8 rokodelskih centrov kot nosilcev podpornega okolja rokodelstva v letih 2025 in 2026, se zagotovijo v višini 426.806,40 EUR.**

S pogodbo se opredelijo posamezne naloge in kazalniki za spremljanje njihovega uresničevanja. RC storitve rokodelcem ponuja brezplačno oziroma pri zaračunavanju storitev na trgu odšteje strošek za izvajanje nalog, ki se povrne iz proračuna Republike Slovenije na podlagi pogodbe o financiranju in temu primerno oblikuje cenik. Te storitve se na trgu zagotavljajo po nižji ceni, RC pa mora pri izvajanju nalog skladno z ZORR omogočiti vključenost vsakemu rokodelcu ali rokodelski organizaciji, ki za to izkaže interes in pri tem ne sme zahtevati obveznega članstva.

Poleg sredstev, ki so zagotovljena za izvajanje nalog RC, bodo proračunska sredstva namenjena tudi **izvajanju nalog Konzorcija RC Slovenije skladno z 27. členom ZORR**, ki so usmerjene v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva v skladu z ZORR:

- predstavljanje in zastopanje skupnih interesov rokodelskih centrov, ki so povezani v ta konzorcij (povezani rokodelski centri),
- povezovanje programskih in projektnih dejavnosti med povezanimi rokodelskimi centri,
- koordiniranje rokodelcev pri organizaciji ali sodelovanju na razstavah, predstavitev, sejnih, turističnih, promocijskih in drugih prireditvah, programih in projektih,
- vodenje postopka za določitev predstavnika konzorcija rokodelskih centrov za člana komisije iz 6. člena ZORR,

- obveščanje povezanih rokodelskih centrov o postopkih ministrstva za dodeljevanje finančnih razvojnih spodbud in drugih ukrepov ohranjanja in razvoja rokodelstva,
- predlaganje svojega predstavnika za člana komisije iz 6. člena ZORR,
- povezovanje in sodelovanje z nosilci podpornega okolja rokodelstva,
- izvajanje ukrepov v skladu s programom za ohranjanje in razvoj rokodelstva.

S Konzorcijem RC Slovenije je bila v mesecu avgustu 2024 sklenjena pogodba o financiranju izvajanja nalog konzorcija rokodelskih centrov iz proračuna Republike Slovenije za leto 2024 (september 2024 - december 2024).

Za zagotovitev nadaljnjega financiranja izvajanja nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva, usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva (na podlagi 27. člena ZORR) v letih 2025 in 2026, se s Konzorcijem RC Slovenije do konca leta 2024 načrtuje faza uskladitve programa za izvajanje nalog ZORR za leti 2025 in 2026 ter sklenitev pogodbe o financiranju iz proračunov RS Republike Slovenije za leti 2025 in 2026 (januar 2025 – december 2026). Skladno z ZORR obseg sredstev za izvajanje nalog konzorcija v posameznem mesecu ne sme presegati višine povprečne mesečne bruto plače v Sloveniji za predhodno leto na dan sklenitve pogodbe (povprečna mesečna bruto plača v Sloveniji za leto 2023 je znašala 2.222,95 EUR; vir: SURS). **Proračunska sredstva za financiranje izvajanja nalog usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva, ki jih bo izvajal Konzorcij RC Slovenije kot nosilec podpornega okolja rokodelstva v letih 2025 in 2026, se zagotovijo v višini 53.350,80 EUR.**

S pogodbo se opredelijo posamezne naloge in kazalniki za spremljanje njihovega uresničevanja. Konzorcij storitve rokodelcem ponuja brezplačno oziroma pri zaračunavanju storitev na trgu odšteje strošek za izvajanje nalog, ki se povrne iz proračuna Republike Slovenije na podlagi pogodbe o financiranju in temu primerno oblikuje cenik. Te storitve se na trgu zagotavljajo po nižji ceni, konzorcij pa mora pri izvajanju nalog skladno z ZORR omogočiti vključenost vsakemu rokodelcu ali rokodelski organizaciji, ki za to izkaže interes in pri tem ne sme zahtevati obveznega članstva.

Poleg sredstev, ki so zagotovljena za izvajanje nalog RC in Konzorcija RC Slovenije, bodo proračunska sredstva namenjena tudi **izvajanju nalog ZDUS skladno s 17. členom ZORR**, ki so usmerjene v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva v skladu z ZORR:

- povezovanje rokodelcev iz različnih društev upokojencev,
- izvajanje svojih programov in projektov ter omogočanje vključenosti vsakemu rokodelcu ali rokodelski organizaciji, ki za to izkaže interes,
- koordiniranje rokodelcev pri organizaciji ali sodelovanju na razstavah, predstavitev, sejnih, turističnih, promocijskih in drugih prireditvah, programih in projektih,
- spodbujanje razvoja rokodelskih panog in prenos rokodelskih znanj, sodelovanje z vzgojno-izobraževalnimi zavodi ter drugimi izvajalci izobraževanja in usposabljanja,
- predlaganje svojega predstavnika za člana komisije iz 6. člena ZORR,
- povezovanje in sodelovanje z nosilci podpornega okolja rokodelstva,
- izvajanje ukrepov v skladu s programom za ohranjanje in razvoj rokodelstva.

Z ZDUS je bila v mesecu avgustu 2024 sklenjena pogodba o financiranju izvajanja nalog ZDUS iz proračuna Republike Slovenije za leto 2024 (september 2024 - december 2024).

Za zagotovitev nadaljnjega financiranja izvajanja nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva, usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva (na podlagi 17. člena ZORR) v letih 2025 in 2026, se z ZDUS do konca leta 2024 načrtuje faza uskladitve programa ZDUS za izvajanje nalog ZORR za leti 2025 in 2026 ter sklenitev pogodbe o financiranju iz proračunov RS Republike Slovenije za leti 2025 in 2026 (januar 2025 – december 2026). Skladno z ZORR obseg sredstev za izvajanje nalog ZDUS v posameznem mesecu ne sme presegati višine povprečne mesečne bruto plače v Sloveniji za predhodno leto na dan sklenitve pogodbe (povprečna mesečna bruto plača v Sloveniji za leto 2023 je znašala 2.222,95 EUR; vir: SURS). **Proračunska sredstva za financiranje izvajanja nalog usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva, ki jih bo izvajal ZDUS kot nosilec podpornega okolja rokodelstva v letih 2025 in 2026, se zagotovijo v višini 53.350,80 EUR.**

S pogodbo se opredelijo posamezne naloge in kazalniki za spremljanje njihovega uresničevanja. ZDUS storitve rokodelcem ponuja brezplačno oziroma pri zaračunavanju storitev na trgu odšteje strošek za izvajanje nalog, ki se povrne iz proračuna Republike Slovenije na podlagi pogodbe o financiranju in temu primerno oblikuje cenik. Te storitve se na trgu zagotavljajo po nižji ceni, ZDUS pa mora pri izvajanju nalog skladno z ZORR omogočiti vključenost vsakemu rokodelcu ali rokodelski organizaciji, ki za to izkaže interes in pri tem ne sme zahtevati obveznega članstva.

Za izvajanje nalog 10 nosilcem podpornega okolja rokodelstva (RC, Konzorcij RC Slovenije in ZDUS) se v proračunih RS za leti 2025 in 2026 zagotovijo sredstva na podlagi dvoletnih pogodb za 2025-2026 v skupni višini 533.508,00 EUR, od tega:

- 426.806,40 EUR rokodelskim centrom (8),
- 53.350,80 EUR Konzorciju RC Slovenije (1),
- 53.350,80 EUR ZDUS (1).

3.4. Vidik državnih pomoči pri financiranju izvajanja nalog ohranjanja in razvoja rokodelstva

Dodeljevanje sredstev proračuna za financiranje izvajanja nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva, usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva (na podlagi 15., 16., 17. in 27. člena ZORR), poteka v okviru priglašene sheme *de minimis* pomoči MGTŠ »Javno financiranje ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva skladno z ZORR«, ki temelji na ZORR oziroma na podlagi 18. člena ZORR sprejetem programu za ohranjanje in razvoj rokodelstva (v nadaljevanju: Shema *de minimis* za ZORR). **Shema *de minimis* za ZORR je priglašena pod številko M003-2632616-2024.** Dodeljevanje sredstev poteka skladno z Uredbo Komisije (ES) št. 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* (UL L, 2023/2832, 15.12.2023).

Financiranje nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva bo potekalo v okvirih splošnega načela dodeljevanja pomoči po pravilu *de minimis*, kar pomeni, da **skupni znesek pomoči, dodeljen enotnemu¹ podjetju na podlagi pravila *de minimis* ne bo smel presegati 300.000**

¹ »Enotno podjetje« pomeni vsa podjetja, ki so med seboj najmanj v enem od naslednjih razmerij:

a) eno podjetje ima večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov drugega podjetja,

EUR v obdobju zadnjih treh let, ne glede na obliko ali namen pomoči, ki se dodeli enotnemu podjetju s strani države članice.

Zgornja meja pomoči velja ne glede na to, iz katerih javnih sredstev je pomoč dodeljena in ali je pomoč dodeljena v okviru več shem ali individualnih pomoči hkrati. Upošteva se skupni znesek pomoči v ta namen. Pomoč za iste upravičene stroške se lahko kumulira le, če se s tako kumulacijo ne preseže največje stopnje intenzivnosti pomoči ali zneska pomoči, ki se uporablja za to pomoč.

Nosilci podpornega okolja rokodelstva bodo na podlagi ZORR in sklenjenih pogodb o proračunskem financiranju izvajanja nalog, ki so usmerjene v ohranjanje in razvoj področja rokodelstva, prejeli selektivno gospodarsko prednost iz javnih sredstev, ki je sicer ne bi dobili pod tržnimi pogoji, pri tem pa tudi ni možno izključiti vpliva na konkurenco in trgovino med državami članicami EU. Ker ukrep javnega financiranja izvajanja nalog, usmerjenih v ohranjanje in razvoj področja rokodelstva, predstavlja selektivno gospodarsko prednost za upravičene subjekte, se nosilci podpornega okolja rokodelstva v zvezi z navedenim ukrepom smatrajo kot prejemniki državne pomoči.

Financiranje nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva predstavlja državno pomoč nosilcem podpornega okolja rokodelstva, ker izvajajo gospodarsko dejavnost, saj se tovrstni upravičenci smatrajo za prejemnike gospodarske prednosti, ki je sicer ne bi mogli pridobiti pod običajnimi tržnimi pogoji.

Do pomoči po pravilu *de minimis* na državni ravni izvajanja bodo **upravičeni** naslednji nosilci podpornega okolja rokodelstva skladno z drugim odstavkom 13. člena ZORR, in sicer:

- RC, ki izpolnjujejo pogoje za RC skladno s tretjim odstavkom 13. člena ZORR (subjekti, ki so na podlagi javnega poziva ministrstva skladno s sedmim odstavkom 13. člena ZORR izbrani za rokodelske centre kot nosilce podpornega okolja rokodelstva),
- konzorciji RC, ki izpolnjujejo pogoje iz četrtega odstavka 13. člena ZORR in so določeni kot nosilci podpornega okolja rokodelstva (do izvedbe javnega poziva MGTŠ naloge konzorcija RC v prehodnem obdobju opravlja Konzorcij RC Slovenije skladno z drugim odstavkom 27. člena ZORR),
- ZDUS kot nosilec podpornega okolja rokodelstva skladno z drugim odstavkom 13. člena ZORR.

Skladno z drugim odstavkom 15. člena, drugim odstavkom 16. člena, drugim odstavkom 17. člena ZORR se proračunska sredstva (državni nivo) za izvajanje nalog, usmerjenih v ohranjanje in razvoj rokodelstva v skladu z ZORR, zagotavljajo nosilec podpornega okolja rokodelstva **na podlagi sklenjene pogodbe med nosilcem podpornega okolja rokodelstva in MGTŠ** za obdobje dveh let, z možnostjo podaljšanja. Skladno s tretjim odstavkom 27. člena ZORR se sredstva zagotavljajo Konzorciju RC Slovenije za obdobje do prve izbire nosilca podpornega okolja skladno s 25. členom ZORR.

-
- b) eno podjetje ima pravico imenovati ali odpoklicati večino članov upravnega, poslovnega ali nadzornega organa drugega podjetja,
 - c) pogodba med podjetjema ali določba v njuni družbeni pogodbi ali statutu, daje pravico enemu podjetju, da izvršuje prevladujoč vpliv na drugo podjetje,
 - d) eno podjetje, ki je delničar ali družbenik drugega podjetja, na podlagi dogovora, samo nadzoruje večino glasovalnih pravic,
 - e) podjetja, ki so v katerem koli razmerju, iz prejšnjih alinej, preko enega ali več drugih podjetij, so prav tako »enotno« podjetje.

Pričakovan rezultat financiranja je 10 subjektov (upravičencev), od tega 8 pogodb z RC kot nosilci podpornega okolja rokodelstva (izbrani na javnem pozivu MGTŠ), 1 pogodba s Konzorcijem RC Slovenije in 1 pogodba z ZDUS, in sicer bodo sklenjene dvoletne pogodbe (za leti 2025 in 2026). Pogodbena vrednost za posamezno leto bo znašala največ 26.675,40 EUR, tj. 12 povprečnih letnih bruto mesečnih plač v RS (povprečna mesečna bruto plača v Sloveniji za leto 2023 je znašala 2.222,95 EUR; vir: SURS); skupaj za 10 pogodb 266.754,00 EUR / leto oziroma skupaj 533.508 EUR za leti 2025 in 2026.

Predvideno koriščenje sredstev po letih skladno s »Shemo *de minimis* za ZORR« znaša:

- **77.522,21 EUR za september-december 2024**, od tega za ZDUS 8.891,80 EUR, za Konzorcij RC Slovenije 1.814,14 EUR in 66.816,27 EUR za 8 RC,
- **266.754,00 EUR za januar-december 2025**,
- **266.754,00 EUR za januar-december 2026**.

Višina sredstev v letu 2027 in nadaljnjih letih bo odvisna od rasti povprečne letne bruto plače v Sloveniji (podatek SURS). Upoštevati je potrebno tudi nov javni poziv MGTŠ za izbor rokodelskih centrov kot nosilcev podpornega okolja rokodelstva, na podlagi katerega bo moralo biti zagotovljeno financiranje tudi morebitno novoimenovanih rokodelskih centrov.

Kot upravičeni stroški pri financiranju nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva skladno s »Shemo *de minimis* za ZORR« se štejejo stroški dejansko opravljenih delovnih ur, ki jih izvede nosilec podpornega okolja rokodelstva za opravljene naloge na podlagi 15., 17. in 27. člena ZORR. Financiranje lahko znaša največ v znesku povprečne mesečne bruto plače v Sloveniji (za predhodno leto glede na dan sklenitve pogodbe).

Izvedene naloge se dokazujejo z opisom realiziranih nalog in drugimi materialnimi dokazili o dejansko izvedenih (realiziranih) nalogah iz programa dela (je kot priloga sestavni del pogodbe o financiranju) ter na podlagi opravljenih ur, ki jih opravi zaposleni (programski vodja, izvajalec nalog ali drugi naziv osebe). Nosilec podpornega okolja rokodelstva skladno s pogodbo o financiranju na MGTŠ izstavi zahtevek za izplačilo na podlagi že opravljenih nalog, navede kazalnike za spremljanje uresničevanja nalog in v specifikaciji k zahtevku natančno opiše opravljene naloge iz programa dela ter priloži dokazila o opravljenih nalogah (npr. skenirane knjigovodske listine, obračune opravljenih del in storitev ter druga dokazila, povezana z izvajanjem nalog zaposlenega, kot npr. poročilo o delu zaposlenega, potni nalog, zapisnik sestanka, skenirano uradno vabilo in program rokodelske razstave, sejma, prireditve, usposabljanja, delavnice, fotografije z dogodkov, poročila o sodelovanjih v mednarodnih projektih in podobno).

Posamezne naloge, ki jih nosilec izvaja, se določijo v pogodbi sklenjeni z MGTŠ in v programu dela, ki ga RC, Konzorcij RC Slovenije in ZDUS uskladijo z MGTŠ. Obvezna dokazila se posredujejo v preverjanje MGTŠ (skrbniku pogodbe) pred izplačilom javnih upravičenih izdatkov (sredstva se prejemnikom nakažejo v enkratnem znesku po predložitvi in potrditvi posameznega zahtevka za izplačilo).

Nosilec podpornega okolja rokodelstva storitve na trgu nudi rokodelcem brezplačno, pri morebitnem zaračunavanju storitev na trgu povezanih z izvajanjem nalog pa nosilec odšteje strošek za izvajanje nalog, ki se povrne iz poročila Republike Slovenije na podlagi pogodbe (dokazuje s sprejetim cenikom ali kalkulacijo cen). V kolikor storitev končnim uporabnikom ne

zaračuna, poda o tem izjavo. Obseg sredstev za izvajanje nalog v posameznem mesecu ne sme presegati višine povprečne mesečne bruto plače v Sloveniji za predhodno leto na dan sklenitve pogodbe.

Kot **neupravičeni stroški** pri financiranju nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva se štejejo stroški, povezani z rokodelskim projektom, ki jih upravičenec prejme na podlagi financiranja ukrepov finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva skladno z 19. členom ZORR (gl. Poglavje 4). V primeru financiranja nalog Konzorcija RC Slovenije pa tudi stroški, povezani z izvajanjem nalog na podlagi 15. člena ZORR, ki jih izvaja kot rokodelski center.

Upravičenci morajo omogočiti tehnični, administrativni in finančni **nadzor** nad namensko porabo sredstev skladno s pogodbo. Upravičenec mora MGTŠ in nadzornim organom (revizijskem organu, Računskemu sodišču RS ali drugim organom, ki izvajajo nadzor) predložiti vse dokumente s katerimi bo izkazoval resničnost, pravilnost in skladnost porabe sredstev skladno s pogodbo.

Pomoč ne predstavlja oblike individualne pomoči, namenjene določenim prejemnikom in ni namenjena podjetjem iz točno določenega sektorja. Do *de minimis* pomoči pri financiranju nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva ne bodo upravičena podjetja iz sektorjev:

- primarne proizvodnje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, opredeljene v členu 5, točki (a) in (b), Uredbe (EU) št. 1379/2013,
- predelave in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, kadar je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine proizvodov, nabavljenih ali danih na trg,
- primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti,
- predelave in trženja kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi v naslednjih primerih:
 - i. če je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine zadevnih proizvodov, ki so kupljeni od primarnih proizvajalcev ali jih zadevna podjetja dajo na trg,
 - ii. če je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce.

Pomoč ni namenjena izvozu oz. z izvozom povezane dejavnosti v tretje države ali države članice, kot je pomoč, neposredno povezana z izvoženimi količinami, z ustanovitvijo in delovanjem distribucijske mreže ali drugimi tekočimi izdatki, povezanimi z izvozno dejavnostjo. Pomoč ni pogojena s prednostno rabo domačih proizvodov pred uvoženimi.

Pri financiranju se upošteva kumulacija pomoči, tj.:

- pomoč *de minimis* se ne sme kumulirati z državno pomočjo v zvezi z istimi upravičenimi stroški ali državno pomočjo za isti ukrep za financiranje tveganja, če bi se s takšno kumulacijo presegla največja intenzivnost pomoči ali znesek pomoči;
- pomoč *de minimis*, dodeljena v skladu z Uredbo (EU) št. 2023/2832, se lahko kumulira s pomočjo *de minimis*, dodeljeno v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 717/2014 do ustrezne zgornje meje iz člena 3(2) Uredbe Komisije (EU) št. 2023/2832;
- pomoč *de minimis*, dodeljena v skladu z Uredbo (EU) št. 2023/2832 se lahko kumulira s pomočjo *de minimis*, dodeljeno v skladu z Uredbo (EU) št. 2023/2832.

Veljala bo **kumulacija pomoči** pri financiranju nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva iz 15., 16. (oziroma 27.) in 17. člena ZORR (na podlagi pogodb) in pri financiranju razvojnih spodbud na področju rokodelstva po postopkih iz 19. člena ZORR (gl. Poglavje 4). Zneski pomoči iz obeh virov ne bodo smeli preseči 300.000 EUR na enotno podjetje v obdobju treh let.

Dajalec pomoči bo od prejemnika pomoči pred dodelitvijo sredstev zahteval:

1. izjavo potencialnega prejemnika v pisni obliki, o vseh drugih pomočeh *de minimis*, ki jih je že prejel na podlagi te ali drugih uredb *de minimis* v predhodnih 2 (dveh) poslovnih letih in v tekočem poslovnem letu;
2. izjavo prejemnika v pisni obliki, ali gre za primer pripojenega podjetja ali delitve podjetja (pomembno zaradi kumulacije pomoči), v skladu z 8. in 9. točko 3. člena Uredbe (EU) št. 2023/2831;
3. izjavo prejemnika v pisni obliki, s seznamom vseh podjetij, ki s prejemnikom tvorijo enotno podjetje, v smislu druge točke 2. člena Uredbe (EU) št. 2023/2831;

in zagotovil, da z dodeljenim zneskom pomoči *de minimis*, ne bo presežena zgornja meja *de minimis* pomoči ter intenzivnosti pomoči po drugih predpisih.

Dajalec pomoči bo pisno obvestil prejemnika:

- da je pomoč dodeljena po pravilu *de minimis* v skladu z Uredbo (EU) št. 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* (UL L, 2023/2832, 15.12.2023),
- o znesku *de minimis* pomoči.

Dajalec pomoči bo hranil evidence o individualni pomoči *de minimis* 10 let od datuma dodelitve pomoči.

Pomoč *de minimis* ne bo v obliki ugodnega posojila, kapitalskih injekcij, vlaganj kapitala za financiranje tveganja v obliki naložb lastniškega kapitala ali navideznega lastniškega kapitala ali jamstva.

Štelo se bo, da je *de minimis* pomoč dejansko dodeljena z dnem nakazila sredstev iz TR MGTŠ na TR upravičenca (nosilca podpornega okolja rokodelstva) na podlagi izstavljenega zahtevka skladno s pogodbo o financiranju izvajanja nalog iz proračuna Republike Slovenije za posamezno leto, sklenjeno med MGTŠ in upravičencem.

V primerih, da prejemnik pomoči:

- nalog ne izvede,
- nima poravnanih vseh obveznosti zaradi sklepa Komisije o razglasitvi pomoči za nezakonito in nezdržljivo z notranjim trgom,
- ob sklenitvi pogodbe ni dal pravih podatkov oz. zavajajoče izjave ter drugih kršitev in nepravilnosti,
- redno ne izplačuje plač/socialnih prispevkov, ali
- da je davčni dolжник,

bo dajalec pomoči odstopil od pogodbe, prejemnik pa bo dolžan vrniti neupravičeno prejeta ali neustrezno izplačana sredstva skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dneva nakazila sredstev na njegov transakcijski račun do dneva vračila sredstev v državni proračun Republike Slovenije. Če je ravnanje prejemnika namerno, se bo obravnavalo kot goljufija.

3.5. Financiranje aktivnosti, povezanih z izvajanjem ZORR

Aktivnosti, povezane z izvajanjem ZORR, bodo v letu 2025 (enaki zneski v letu 2026) financirane v skupni ocenjeni vrednosti **183.246 EUR**, od tega:

- do 8.000 EUR za strokovno pomoč SEM pri seznamu rokodelskih panog (izvajanje 6. odstavka 13. člena ZORR),
- 100.000 EUR za večletni projekt celostnega dokumentiranja rokodelskih panog (letni znesek),
- do 75.246 EUR za povečanje prepoznavnosti ukrepov na področju rokodelstva (strokovna posvetovanja, okrogle mize, nastopi in promocija na temo rokodelstva):
 - o Vseslovenski rokodelski festival, Brdo pri Kranju,
 - o Mednarodni kmetijsko-živilski sejem - AGRA, Gornja Radgona,
 - o Mednarodni obrtni sejem - MOS, Celje,
 - o Festival za tretje življenjsko obdobje – F3ŽO, Ljubljana.

3.6. Finančne razvojne spodbude na podlagi 19. člena ZORR

Na podlagi postopka **javnega poziva**, ki je določen v četrtem do devetem odstavku 19. člena ZORR, se smejo dodeljevati finančne razvojne spodbude za projekte fizičnih oseb, ki delujejo na področju rokodelstva. Sredstva se smejo nameniti rokodelskim projektom (in ne fizičnim osebam kar tako) v višini največ do 10.000 EUR. Postopek javnega poziva pomeni, da lahko oddajo vloge vsi subjekti, naštetih v prvi alineji 1. odstavka 13. člena ZORR (rokodelci, upokojeanci rokodelci, samostojni podjetniki posamezniki, samozaposleni v kulturi na področju kulturne dediščine in ustvarjalnosti, nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom, posamezniki, ki opravljajo osebno dopolnilno delo, povezano z rokodelstvom). Pri dodeljevanju sredstev za projekte, s katerimi se uresničujejo ukrepi za ohranjanje in razvoj rokodelstva, se lahko upošteva naziv »priznani rokodelec«.

Na podlagi postopka **neposrednega poziva**, ki je določen v petem do desetem odstavku 19. člena ZORR, se smejo dodeljevati finančne razvojne spodbude za projekte nosilcev podpornega okolja rokodelstva (namenjene RC, ki izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka 13. člena ZORR, konzorciju RC iz četrtega odstavka 13. člena ZORR ter nosilcema ZDUS in SEM).

S postopkom **javnega razpisa** bodo na voljo finančne razvojne spodbude, namenjene vsem subjektom iz prvega in drugega odstavka 13. člena ZORR, ki so fizične ali pravne osebe s sedežem na območju Republike Slovenije, in katerih projekti bodo izpolnjevali vnaprej določena merila za ocenjevanje in vrednotenje.

Več o dodeljevanju finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva (na podlagi 19. člena ZORR) v letih 2025 in 2026 v Poglavlju 4.

Upravičenci do finančnih razvojnih spodbud na podlagi 19. člena ZORR so:

UPRAVIČENCI	
Fizične osebe, ki delujejo na področju rokodelstva: - rokodelci - upokoјenci rokodelci - samostojni podjetniki posamezniki - samozaposleni v kulturi na področju kulturne dediščine in ustvarjalnosti - nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom - posamezniki, ki opravljajo osebno dopolnilno delo, povezano z rokodelstvom	finančne razvojne spodbude: za rokodelske projekte v višini do 10.000 EUR za posameznega prejemnika javni poziv: po vrstnem redu prispetja popolnih vlog do porabe sredstev postopek: četrti do deveti odstavek 19. člena ZORR
Nosilci podpornega okolja rokodelstva, kot jih določa ZORR: - RC, ki izpolnjujejo pogoje iz tretjega odst. 13.čl. ZORR - konzorciji RC, ki izpolnjujejo pogoje iz četrtega odst. 13. čl. ZORR - ZDUS - SEM	finančne razvojne spodbude: namenjene nosilcem podpornega okolja rokodelstva neposredni poziv: po vrstnem redu prispetja popolnih vlog do porabe sredstev, po shemi <i>de minimis</i> postopek: peti do deseti odstavek 19. člena ZORR
Subjekti, ki delujejo na področju rokodelstva: - vsi subjekti, ki so naštetí v prvi in drugi alineji 13. člena ZORR in so fizične ali pravne osebe s sedežem v RS (rokodelske organizacije ne glede na pravnoorganizacijsko obliko)	finančne razvojne spodbude: namenjene oblikovanju podpornega okolja za podjetništvo na področju rokodelstva javni razpis: po merilih za ocenjevanje in vrednotenje projektov, po shemi <i>de minimis</i> postopek: določbe Zakona o podpornem okolju za podjetništvo (ZPOP-1, ki urejajo postopek javnega razpisa za dodeljevanje sredstev, namenjenih oblikovanju podpornega okolja za podjetništvo)

V sprejetem Proračunu Republike Slovenije za leto 2025 (Uradni list RS, št. 123/23) so zagotovljena sredstva za **ukrep dodeljevanja finančnih razvojnih spodbud na podlagi 19. člena ZORR v višini 1 mio EUR**. Sredstva v enakem obsegu so načrtovana tudi v predlogu Proračuna Republike Slovenije za leto 2026. In sicer:

- **100.000 EUR za javni poziv, namenjen rokodelcem kot fizičnim osebam** (finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih izdelkov),
- **850.000 EUR za javni razpis, pravnim subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva** (finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih projektov),
- **25.000 EUR za izvedbo postopka** javnega poziva, ki ga bo za MGTŠ izvedla izvajalska institucija
- **25.000 EUR za izvedbo postopka** javnega razpisa, ki ga bo za MGTŠ izvedla izvajalska institucija.

POSTOPEK in UPRAVIČENCI ter NAMEN finančnih razvojnih spodbud	Proračun RS
POSTOPEK - JAVNI POZIV: po vrstnem redu prispetja popolnih vlog do porabe sredstev, skladno z določbami 19. člena ZORR (postopek za MGTŠ izvede izvajalska institucija) UPRAVIČENCI – rokodelci kot fizične osebe: - rokodelci - upokojeanci rokodelci - posamezniki, ki opravljajo osebno dopolnilno delo (ODD), povezano z rokodelstvom - nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom NAMEN - finančne razvojne spodbude: financiranje stroškov dela v povezavi z razvojem rokodelskih izdelkov (po metodologiji za izračun standardnega stroška dela na enoto)	2025: 100.000 EUR 2026: 100.000 EUR
POSTOPEK - NEPOSREDNI POZIV: po vrstnem redu prispetja popolnih vlog do porabe sredstev, po shemi <i>de minimis</i> in skladno z določbami 19. člena ZORR (izvede MGTŠ) UPRAVIČENCI - nosilci podpornega okolja rokodelstva na podlagi ZORR: - RC, ki izpolnjujejo pogoje iz tretjega odst. 13.čl. ZORR - konzorciji RC - ZDUS (tržna dejavnost) - SEM (tržna dejavnost) NAMEN - finančne razvojne spodbude: financiranje upravičenih stroškov povezanih z izdelavo strokovnih projektov s področja rokodelstva (v višini 100%); npr. za financiranje stroškov raziskovalnega, znanstvenega in strokovnega dela...	2025: / 2026: /
POSTOPEK – JAVNI RAZPIS: po merilih za ocenjevanje in vrednotenje projektov, po shemi <i>de minimis</i> in skladno z določbami Zakona o podpornem okolju za podjetništvo (ZPOP-1) (postopek za MGTŠ izvede izvajalska institucija) UPRAVIČENCI – pravni subjekti, ki delujejo na področju rokodelstva: - Sklop A: fizične osebe s sedežem na območju RS (s.p. - samostojni podjetniki posamezniki, samozaposleni v kulturi na področju kulturne dediščine in ustvarjalnosti) - Sklop B: pravne osebe s sedežem na območju RS (gospodarske družbe, javni ali zasebni zavodi, zadruge, društva, zbornice, druge oblike – tržna dejavnost) - Sklop C: nosilci podpornega okolja rokodelstva na podlagi ZORR (RC, konzorcij RC, ZDUS – tržna dejavnost, SEM – tržna dejavnost, OZS – tržna dejavnost) NAMEN - finančne razvojne spodbude za: financiranje upravičenih stroškov rokodelskih projektov (v višini 100%); npr. za materialne stroške za izdelovanje rokodelskih izdelkov, neposredne stroške dela za organizacijo in izvedbo rokodelskega projekta, stroške najema prostorov in opreme, stroške postavitve in ureditve razstavnega prostora, stroški promocije, stroške dokumentiranja vsebin s področja rokodelstva...	2025: do 1 mio EUR 2026: do 1 mio EUR

4. FINANČNE RAZVOJNE SPODBUDE ZA ROKODELSTVO

4.1. Okvir javnega poziva za rokodelce kot fizične osebe

Na podlagi postopka javnega poziva, ki je določen v četrtem do devetem odstavku 19. člena ZORR, se smejo dodeljevati **finančne razvojne spodbude za fizične osebe, ki delujejo na področju rokodelstva**, v višini največ 10.000 EUR za posameznega prejemnika.

Namen prvega (pilotnega) javnega poziva MGTŠ za področje rokodelstva v letu 2025, bo dodeljevanje finančnih razvojnih spodbud za projekte razvoja rokodelskih izdelkov. Posamezen rokodelski izdelek bo moral biti povezan z rokodelsko panogo (te so določene s Pravilnikom o določitvi rokodelskih panog, Uradni list RS, št. 118/23). Po zaključku prvega (pilotnega) javnega poziva, ki se bo izvedel v letu 2025, se bo **na podlagi njegove evalvacije pripravil javni poziv v letu 2026**.

Predmet javnega poziva bo financiranje stroškov dela v povezavi z razvojem rokodelskega izdelka, na podlagi metode standardnega stroška na enoto.

Upravičenci (rokodelci in rokodelke kot fizične osebe) bodo na posameznem javnem pozivu lahko kandidirali z **eno vlogo** oziroma z enim projektom (rokodelskim izdelkom).

Obdobje razpoložljivosti sredstev za javni poziv bo obsegalo proračunski leti 2025 in 2026, v ocenjeni višini 100.000 EUR/letno.

Kazalnik rezultata po javnem pozivu bo »število rokodelskih projektov, izbranih na javnem pozivu«. Pričakovan rezultat je financiranje 10-50 rokodelskih projektov letno:

IZRAČUN 1 - manj projektov večjih vrednosti, npr. za 10 projektov v vrednosti do 10.000 EUR

IZRAČUN 2 - manj projektov srednjih vrednosti, npr. za 20 projektov v vrednosti do 5.000 EUR

Sredstva se bodo dodeljevala **na podlagi metode standardnega stroška na enoto** za stroške dela v povezavi z razvojem rokodelskega izdelka (metodologijo bo sprejel MGTŠ).

Metoda poenostavljenega obračunavanja stroškov se uvede predvsem zato, da se **zmanjša administrativna obremenitev rokodelcev**. Ni namreč smiselno, da administrativno delo rokodelcem, predvsem pri manjših projektih, vzame več časa, kot izvajanje samega projekta.

Upravičencem (rokodelcem) se s tem poenostavi način poročanja in poenostavi kontrolo stroška dela pri financerju. Upravičencem se na tak način zniža tudi administrativne stroške, predvsem v delu, ki se nanaša na dokazovanje finančne višine stroškov.

Z uporabo te metode se zmanjša tudi administrativno breme pri vodenju postopka s strani financerja. Gre za veliko poenostavitev sistema izvajanja in zmanjšanje administrativnega bremena ter večjo usmerjenost k doseganju ciljev politike ter učinkovitejši in pravilnejši rabi sredstev. Pri projektih, za katere se stroški prijavljajo s poenostavljenim obračunavanjem, je manjša tudi verjetnost napak.

Kot projekt se šteje razvoj rokodelskega izdelka, in sicer **število lastno opravljenih ur upravičenca (rokodelca) za razvoj in izdelavo rokodelskega izdelka**. Maksimalna vrednost projekta oziroma število priznanih ur bo lahko z javnim pozivom omejeno.

Rokodelec bo opravljene ure dokazoval s:

- **pisnim poročilom o številu opravljenih ur za razvoj rokodelskega izdelka** (po posamezni vrsti del, npr. za iskanje zamisli in idejnih zasnov, priprave na izdelavo, načrti in skice, študije izvedljivosti in izboljšanja koncepta izdelka, določitev oblike, barve, dimenzije, konstrukcije in embalaže, spremljajoča besedila k izdelku, analize materialov, testne izdelave oblikovnih različic izdelka, študije realnosti koncepta, digitalne analize, testiranje izdelka, segmentiranje ciljnih kupcev in pozicioniranje na trgu, označevanje izdelka, določitev cenovne politike, prodaje, distribucije in tržnih poti, oglaševanja, pospeševanja prodaje, poprodajnih storitev za kupce in podobno; opomba: ne nujno vsi naštet primeri),
- **pisnim poročilom o številu opravljenih ur za samo izdelavo rokodelskega izdelka** (po posameznih fazah postopka izdelave),
- **fotografijo** končno izdelanega rokodelskega izdelka.

Za izhodišče pri opredelitvi višine stroška lastno opravljenih ur rokodelca se bo uporabila **povprečna letna bruto plača v Republiki Sloveniji** (zadnji uradno objavljeni podatek Statističnega urada RS).

Povprečna mesečna bruto plača za leto 2023 znaša 2.222,95 EUR (zadnji uradno objavljeni podatek Statističnega urada RS). Podatek je povprečni mesečni znesek za obdobje od januarja do decembra opazovanega leta, izplačan zaposlenim pri pravnih osebah za delo v polnem delovnem času ali delovnem času, krajšem od polnega delovnega časa, in za nadure, ter nadomestila plače, ki bremenijo delodajalca. Ob upoštevanju efektivnih 174 delovnih ur v mesecu oziroma 2.088 delovnih ur v letu znaša izračun standardnega stroška na uro:

$$(2.222,95 \text{ EUR} \cdot 12) / 2.088 \text{ ur} = 12,78 \text{ EUR na uro}$$
$$2.222,95 \text{ EUR} / 174 \text{ ur} = 12,78 \text{ EUR na uro}$$

Skladno z zgornjimi ugotovitvami bi tako znašal **standardni strošek za financiranje stroškov dela v povezavi z razvojem rokodelskega izdelka 12,78 EUR na uro**.

Izračunani standardni strošek za financiranje stroškov dela se lahko v naslednjih letih spremeni oziroma se določi glede na zadnji uradno objavljeni podatek SURS.

Izračun stroškov dela temelji na uporabi uradnega statističnega podatka in je resničen, preverljiv, nediskriminatoren ter sledi načelu zmanjševanja administrativnih bremen.

Cilji javnega poziva bodo:

- ohranjanje in razvoj rokodelstva,
- prenos rokodelskega znanja, spretnosti in veščin,
- spodbujanje uvajanja novih ali izboljšanje (razvoj) obstoječih rokodelskih izdelkov,
- dvig kakovosti rokodelskih projektov,
- zmanjšanje stroškov razvoja in izdelave rokodelskih izdelkov,
- spodbujanje razvoja podjetništva na področju rokodelstva.

Kazalnika učinka po javnem pozivu bosta:

- število fizičnih oseb, ki prejmejo sredstva (upravičencev),
- znesek dodeljenih sredstev.

Upravičenci do sredstev (prijavitelji na javni poziv) bodo **rokodelci kot fizične osebe:**

- rokodelci,
- upokoјenci rokodelci,
- posamezniki, ki opravljajo osebno dopolnilno delo, povezano z rokodelstvom (ODD),
- nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom.

Upravičenci bodo **izvzeti področja pravił državnih pomoči**, ker gre za fizične osebe (npr. rokodelce, upokoјence rokodelce), ki ne izvajajo gospodarskih dejavnosti, oziroma gre za posameznike, ki opravljajo osebno dopolnilno delo (ODD), povezano z rokodelstvom (ODD) kot dopolnilno obliko dela fizičnih oseb (ne delujejo kot podjetja v smislu konkurenčnega prava). Nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom, imajo registrirano dopolnilno dejavnost na kmetiji in imajo formalno gospodarskopravno obliko izvajanja dejavnosti, zato se obravnavajo kot gospodarski subjekti, vendar pa so izvzeti iz *de minimis*, ker se šteje da opravljajo rokodelstvo kot obliko predelovalne dejavnost na kmetiji v podporo dopolnilni dejavnosti in ne gre za obliko pridelovalne oziroma primarne kmetijske proizvodnje.

Upravičenci (tj. rokodelci, upokoјenci rokodelci) bodo s prejetjem sredstev na podlagi javnega poziva postali **zavezanci za dohodnino**. Sredstva se bodo upoštevala pri napovedi za odmero dohodnine v skladu z določbami Zakona o dohodnini - ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo in nasl. spremembe) in Zakona o davčnem postopku – ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo in nasl. spremembe). Prejeta sredstva se bodo za te fizične osebe štela kot dohodki, od katerih se plačuje dohodnina (šifra 1230 - Preostali dohodki iz drugega pogodbenega razmerja). Obveznost poročanja o davčnih odtegljajih ob izplačilu sredstev fizičnim osebam bo imel izplačevalec sredstev (z obrazcem REK-O). Izplačevalec bo prejemniku nakazal neto znesek.

Ostalim upravičencem (tj. posameznikom, ki opravljajo osebno dopolnilno delo, povezano z rokodelstvom (ODD) ter nosilcem dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom) se bodo prejeta sredstva **štela v davčno osnovo za davek od dohodka iz dejavnosti**. Prejemniki bodo za prejeta sredstva imeli sami obveznost izračuna, odtegnitve in plačila davčnega odtegljaja pri Finančni upravi RS. Prejeta sredstva se bodo navedenim upravičencem štela kot subvencija, ki se vključuje v davčno osnovo davka od dohodka iz dejavnosti. V tem

primeru bo imel prejemnik obveznost oddati napoved za odmero davka od dohodka iz dejavnosti, obdavčitev dohodka iz dejavnosti pa bo odvisna od njegovega načina ugotavljanja davčne osnove. Izplačevalec bo prejemniku nakazal bruto znesek.

Skladno s tretjim odstavkom 3. člena ZORR se lahko naziv »priznani rokodellec« upošteva pri dodeljevanju sredstev za projekte, s katerimi se uresničujejo ukrepi za ohranjanje in razvoj rokodelstva. V javnem pozivu bodo **fizične osebe (rokodelci) izkazovali svoje reference z dokazili**, na primer z:

- listino OZS, da ima pridobljen naziv »priznani« rokodellec na podlagi ZORR,
- listino OZS, da je imetnik certifikata »Rokodelstvo Art&Craft Slovenija« na podlagi 15. člena Obrtnega zakona (tj. mnenje ali certifikat OZS, da je prijavitelj izdelovalec predmetov domače in umetnostne obrti),
- certifikatom za rokodelski izdelek, pridobljenim na podlagi 9. člena ZORR,
- listino OZS, da ima naziv mojster, pridobljen na podlagi Obrtnega zakona,
- certifikatom o nacionalni poklicni kvalifikaciji (NPK), ki dokazuje usposobljenost prijavitelja za opravljanje določenega poklica iz posamezne rokodelske panoge,
- izpisom iz Registra nesnovne kulturne dediščine, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo, iz katerega je razvidno, da je prijavitelj vpisan kot nosilec,
- vrednotnico, s katero posameznik izkaže, da opravlja osebno dopolnilno delo povezano z rokodelstvom (Pravilnik o ODD, Priloga A).

Postopek za izvedbo javnega poziva je določen v četrtem do devetem odstavku 19. člena ZORR. Vloge se bodo obravnavale po vrstnem redu prispetja popolnih vlog do porabe sredstev.

Zapisano v tem poglavju predstavlja le okvir prvega javnega poziva. Konkretni pogoji, ki jih bodo morali izpolnjevati projekti in prijavitelji ter merila za določitev višine sredstev upravičencem bodo določeni v javnem pozivu oziroma pozivni dokumentaciji, ki bo javno objavljena in dostopna na spletnih straneh državne uprave www.gov.si.

4.2. Okvir neposrednega poziva za nosilce podpornega okolja rokodelstva

Na podlagi postopka neposrednega poziva, ki je določen v petem do desetem odstavku 19. člena ZORR, se smejo dodeljevati **finančne razvojne spodbude za projekte nosilcev podpornega okolja rokodelstva**.

Upravičenci do sredstev (prijavitelji na neposredni poziv) bodo:

- RC, ki izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka 13. člena ZORR,
- konzorcij RC iz četrtega odstavka 13. člena ZORR,
- ZDUS in
- SEM.

Predmet neposrednega poziva bo 100% financiranje upravičenih stroškov za izdelavo strokovnih projektov s področja rokodelstva, s **ciljem** zagotoviti strokovne podlage za izvajanje ukrepov ohranjanja in razvoja rokodelstva. Primeri tovrstnih strokovnih rokodelskih projektov bodo na primer:

- strokovne, statistične in vsebinske analize s področja rokodelstva,
- strategije in drugi dokumenti razvoja rokodelstva na nacionalni ravni.

Postopek za izvedbo neposrednega poziva je določen v četrtem do desetem odstavku 19. člena ZORR. Vloge se bodo obravnavale po vrstnem redu prispetja popolnih vlog do porabe sredstev, po pravilih državnih pomoči (shemi *de minimis*, instrument pomoči: A1 - dotacije). Štelo se bo, da je pomoč *de minimis* dejansko podeljena z dnem nakazila sredstev na TR upravičenca oziroma bo to določeno s pogodbo, ki bo sklenjena z upravičencem.

Kot **upravičeni stroški** se bodo šteli stroški raziskovalnega, znanstvenega in strokovnega dela (npr. stroški raziskav in priprav, znanstveno, raziskovalno in strokovno delo, honorarji izvajalcev ter drugi stroški storitev, povezanih s strokovnim projektom).

Ukrep dodeljevanja finančnih razvojnih spodbud za strokovne projekte s področja rokodelstva na podlagi neposrednega poziva **predstavlja državno pomoč po pravilu *de minimis***. Strokovni projekti predstavljajo izvajanje gospodarske dejavnosti za naslednje nosilce podpornega okolja rokodelstva:

- RC, ki izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka 13. člena ZORR,
- konzorcij RC iz četrtega odstavka 13. člena ZORR,
- ZDUS (strokovni projekti se štejejo kot izvajanje tržne dejavnosti),
- SEM (strokovni projekti, ki se štejejo kot izvajanje tržne dejavnosti in ne kot izvajanje javne službe).

Zapisano v tem poglavju predstavlja le okvir neposrednega poziva. Konkretni pogoji, ki jih bodo morali izpolnjevati projekti ter merila za določitev višine sredstev upravičencem bodo določeni v neposrednem pozivu oziroma pozivni dokumentaciji, ki bo javno objavljena in dostopna na spletnih straneh državne uprave www.gov.si.

4.3. Okvir javnega razpisa za pravne subjekte, ki delujejo na področju rokodelstva

S postopkom javnega razpisa se bodo dodeljevale **finančne razvojne spodbude, namenjene subjektom iz prvega in drugega odstavka 13. člena ZORR, ki so fizične ali pravne osebe s sedežem na območju Republike Slovenije**, in katerih projekti bodo izpolnjevali vnaprej določena merila za ocenjevanje in vrednotenje.

Namen prvega javnega razpisa MGTŠ za področje rokodelstva v letu 2025 bo dodeljevanje finančnih razvojnih spodbud za rokodelske projekte ter spodbujanje razvoja podjetništva na področju rokodelstva. Po zaključku prvega javnega razpisa, ki se bo izvedel v letu 2025, se bo **na podlagi njegove evalvacije pripravil javni razpis v letu 2026**.

Predmet javnega razpisa bo financiranje 100% upravičenih stroškov rokodelskih projektov v letih 2025 in 2026.

Cilji javnega razpisa bodo:

- ohranjanje in razvoj rokodelstva,
- prenos rokodelskega znanja, spretnosti in veščin,

- spodbujanje uvajanja novih ali izboljšanje (razvoj) obstoječih rokodelskih projektov,
- dvig ponudbe in kakovosti rokodelskih projektov,
- zmanjšanje stroškov izvedbe rokodelskih projektov,
- spodbujanje razvoja podjetništva na področju rokodelstva ter dvig konkurenčnosti in rast podjetij, ki delujejo na tem področju.

Kazalnika učinka po javnem razpisu bosta:

- število subjektov, ki prejmejo sredstva (število upravičencev),
- znesek dodeljenih sredstev.

Postopek za izvedbo javnega razpisa bo postopek, ki je določen v 3. odstavku 19. člena ZORR, tj. skladno z določbami Zakona o podpornem okolju za podjetništvo (Uradni list RS, št. 102/07, 57/12, 82/13, 17/15, 27/17, 13/18 – ZSInv in 40/23 – ZZrID-A), ki urejajo postopek javnega razpisa za dodeljevanje sredstev, namenjenih oblikovanju podpornega okolja za podjetništvo.

Upravičenci do sredstev (prijavitelji na javni razpis) so skladno z določbo tretjega odstavka 19. člena ZORR tisti subjekti iz prvega in drugega odstavka 13. člena ZORR, ki so fizične ali pravne osebe s sedežem na območju Republike Slovenije:

- fizične osebe s sedežem na območju Republike Slovenije:
 - o samostojni podjetniki posamezniki (s.p.),
 - o samozaposleni v kulturi na področju kulturne dediščine in ustvarjalnosti,
- rokodelske organizacije - pravne osebe ne glede na pravnoorganizacijsko obliko:
 - o gospodarske družbe,
 - o javni ali zasebni zavodi,
 - o zadrage,
 - o društva,
 - o zbornice,
 - o druge oblike.

Upravičenci do sredstev bodo razdeljeni v naslednje sklope:

- o **Sklop A: fizične osebe s sedežem na območju RS** (s.p. - samostojni podjetniki posamezniki, samozaposleni v kulturi na področju kulturne dediščine in ustvarjalnosti),
- o **Sklop B: pravne² osebe s sedežem na območju RS, ne glede na pravnoorganizacijsko obliko** (gospodarske družbe, javni ali zasebni zavodi, zadrage, društva, zbornice, druge oblike),
- o **Sklop C: nosilci podpornega okolja rokodelstva** (rokodelski centri, ki izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka 13. člena ZORR (teh je trenutno 8), konzorciji rokodelskih centrov iz četrtega odstavka 13. člena ZORR (trenutno 1), ZDUS, SEM in OZS; skupaj 12 nosilcev).

Kazalnik rezultata po javnem razpisu bo »število rokodelskih projektov, izbranih na javnem razpisu«. Pričakovan rezultat je financiranje 100-200 rokodelskih projektov letno. Proračun

²Upravičeni vlagatelji - subjekti, ki so registrirani v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-10 in 75/23) kot pravna oseba, družba z neomejeno odgovornostjo, komanditna družba, družba z omejeno odgovornostjo, delniška družba, komanditna delniška družba, evropska delniška družba, fizična oseba, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost in registrirani v skladu z Zakonom o zadrugah (Uradni list RS, št. 97/09 – uradno prečiščeno besedilo in 121/21) kot zadruga. Vlagatelj mora biti vpisan v sodni register ter registriran za eno od dejavnosti po Standardni klasifikaciji dejavnosti.

priglasitve bo predvidoma zanašal do 1 mio EUR / letno (ni načrtovanega sofinanciranja iz skladov EU).

Pričakovani rezultat - izračun za varianto: manj projektov večjih vrednosti

1.020.000 EUR, od tega:

200.000 EUR za Sklop A (fizične osebe s sedežem v RS) - za 20 projektov v vrednosti do 10.000 EUR
400.000 EUR za Sklop B (pravne osebe s sedežem v RS) - za 40 projektov v vrednosti do 10.000 EUR
420.000 EUR za Sklop C (nosilci podpornega okolja rokodelstva) - za 12 projektov do 35.000 EUR

Pričakovani rezultat - izračun za varianto: več projektov manjših vrednosti

1.060.000 EUR, od tega:

200.000 EUR za Sklop A (fizične osebe s sedežem v RS) - za 50 projektov v vrednosti do 4.000 EUR
500.000 EUR za Sklop B (pravne osebe s sedežem v RS) - za 50 projektov v vrednosti do 10.000 EUR
360.000 EUR za Sklop C (nosilci podpornega okolja rokodelstva) - za 12 projektov do 30.000 EUR

Izraz rokodelski projekt se nanaša na zaokroženo vsebinsko enoto s področja rokodelstva, ki jo subjekt (prijavitelj) organizira samostojno (je nosilec projekta) in projekt izvede bodisi samostojno ali v sodelovanju z drugimi subjekti ter je širše dostopna zunanjim zainteresiranim (npr. rokodelcem, pravnim subjektom, strokovni ali splošni javnosti).

Projekt mora biti povezan s/z:

- ohranjanjem in razvojem rokodelstva (tj. z ukrepom za ohranjanje in razvoj rokodelstva iz 18. člena ZORR),
- prenosom rokodelskega znanja, spretnosti in veščin,
- vsaj eno rokodelsko panogo iz seznama rokodelskih panog (Pravilnik o določitvi rokodelskih panog).

Kot rokodelski projekt se primeroma lahko štejejo:

- **razvoj in izdelava rokodelskega izdelka,**
- **neformalne oblike prenosa rokodelskih znanj, spretnosti in veščin** (npr. rokodelski tečaji, rokodelske delavnice, programi neformalnega usposabljanja v vzgojno-izobraževalnih ustanovah in šolah, šole v naravi, tabori, tehnični dnevi, strokovne ekskurzije za otroke in mladino, praksa na terenu, strokovni seminarji, konference, srečanja, okrogle mize,
- **sejmi, festivali, prireditve, razstave ter drugi rokodelski projekti s področja nastopa in predstavitev,**
- **projekti dokumentiranja s področja rokodelstva** (strokovne publikacije, učna gradiva, priročniki, brošure, zloženke, revije, digitalne in spletne predstavitve, TV prispevki, radijske oddaje ter druge oblike pisnega, avdio-video in digitalnega dokumentiranja).

Za rokodelski projekt se ne šteje na primer: prodajanje rokodelski izdelkov v trgovinah, tržnicah in na spletu, mednarodni projekti financirani s sredstvi EU, projekti s področja turizma in kmetijstva, turistični produkti, kmetijska pridelava in ribištvo, projekti LAS (lokalnih akcijskih skupin), projekti razvoja podeželja, izvajanje formalnih izobraževalnih programov, muzejska dejavnost, etnološko in antropološko delo s področja varovanja nesnovne kulturne dediščine, restavratorska in konservatorska dela, podjetniško svetovanje in podobno.

Prijavitelji bodo na javnem razpisu lahko kandidirali z več **vlogami** oziroma z več posameznimi rokodelskimi projekti. V javnem razpisu bo lahko določeno, da se posameznemu vlagatelju odobri največ ena vloga v posameznem letu. Vloge vlagateljev, ki bodo izpolnjevale vse pogoje, določene v javnem razpisu, se bodo **ocenjevale** (točkovale) po vnaprej določenih merilih za ocenjevanje in vrednotenje rokodelskih projektov.

Javni razpis lahko vsebuje prag števila točk, nad katerim bo odobreno sofinanciranje, in prag razpoložljivosti proračunskih sredstev za financiranje (npr. do 1 mio EUR/letno).

V javnem razpisu bodo vnaprej določena **merila za ocenjevanje** in vrednotenje rokodelskih projektov prijaviteljev. Kot kriteriji pri ocenjevanju (točkovanju) se bodo lahko primeroma šteli (ne nujno vsi):

- tematska izvirnost, vsebinska tehtnost, kakovost izvedbe projekta, upoštevanje ciljev projekta (vsebinski opis projekta),
- finančna zasnova projekta, realnost in smotrnost finančne ocene glede na obseg in vsebino (specifikacija stroškov projekta),
- vsebinska povezanost rokodelskega projekta z ukrepi za ohranjanje in razvoj rokodelstva (iz 18. člena ZORR oziroma programa za ohranjanje in razvoj rokodelstva),
- vključenost rokodelskih panog v projekt (rokodelske panoge, ki so opredeljene v Pravilniku o določitvi rokodelskih panog),
- število v projekt vključenih rokodelcev z nazivom »priznani rokodelce« (poimenska navedba rokodelca in številka listine, izdane s strani OZS),
- število v projekt vključenih rokodelcev s certifikatom »Rokodelstvo Art&Craft Slovenija« (poimenska navedba rokodelca in številka listine, izdane s strani OZS),
- število v projekt vključenih rokodelcev z nazivom »mojster« (poimenska navedba rokodelca in številka listine OZS),
- vključenost sodobnega umetniškega in oblikovalskega ustvarjanja pri rokodelskih projektih, ki pomenijo uvajanje novih ali izboljšanje (razvoj obstoječih) rokodelskih izdelkov,
- vidik medgeneracijskega povezovanja in vseživljenjskega učenja,
- »zeleni« vidik (pozitiven vpliv na okolje, uporaba naravnih materialov, osredotočenost na izboljšanje ravnanja z odpadki – ponovna uporaba proizvodov, recikliranje, ponovno uporabo, krožno gospodarstvo in druge trajnostne vidike),
- pridobljene pravice intelektualne lastnine, vezane na področje rokodelstva (registracija znaka / znamke, kolektivne znamke, geografske označbe idr.),
- trajanje projekta (število ur ali dni trajanja projekta),
- vključenost udeležencev (ocenjeno število udeležencev),
- geografska pokritost (vključenost več občin),
- drugi kriteriji.

Kot **upravičeni stroški** se bodo lahko šteli stroški, povezani z rokodelskim projektom, primeroma:

- **materialni stroški za izdelovanje rokodelskih izdelkov,**
- **neposredni stroški dela za organizacijo in izvedbo rokodelskega projekta** (npr. stroški dela s.p., stroški zaposlitev oziroma II. bruto plača zaposlenega(ih) pri prijavitelju, stroški moderiranja, podjemno delo, honorarji sodelujočih rokodelcev in aktivnih udeležencev dogodka, študentsko delo),

- **stroški najema prostorov in opreme za izvedbo rokodelskega projekta** (npr. najem ateljejev, delavnic in razstavnih prostorov, prijavnine na sejem, stroški najema strojev, naprav in orodij),
- **stroški postavitve in ureditve razstavnega prostora** (npr. stroški postavitve in ureditve stojnic, dostave materiala na razstavni prostor, najema sejemske opreme, stojnic, vitrin, miz, stolov, električnih in tehničnih priključkov),
- **stroški promocije, ki se nanašajo neposredno na rokodelski projekt** (npr. stroški grafičnega oblikovanja in tiska označevalnih tabel, reklamnih panojev, brošur, letakov in drugih promocijskih gradiv, stroški oglaševanja na radiu, televiziji, v časopisih, spletnih in drugih medijih),
- **stroški dokumentiranja vsebin s področja rokodelstva** (npr. avtorski honorarji, stroški urejanja, recenzij, lektoriranja in izdaje, stroški tiska, stroški fotografiranja, stroški video-produkcije, digitalnega dokumentiranja in podobni stroški).

Kot **neupravičeni stroški** se bodo lahko šteli, primeroma:

- stroški, ki se prijavitelju povrnejo iz proračuna Republike Slovenije za izvajanje nalog skladno s 14., 15., 16., 17. in 27. členom ZORR,
- stroški nabave strojev, naprav in opreme, orodja in podobno,
- najemnina poslovnih prostorov,
- stroški storitev in drobnega inventarja, namenjenega za tekoče poslovanje (npr. stroški telefonskih, internetnih, računovodskih, bančnih, električnih in komunalnih storitev, nakup pisarniškega materiala, postavitve in vzdrževanje spletne strani, servisne storitve),
- gradbeni stroški (npr. gradnja poslovnega prostora, nakup zemljišč, betoniranje, komunalna opremljenost),
- stroški, povezani z gostinstvom (prehrana in pijača kot pogostitve udeležencev, podizvajalcev in drugih vključenih sodelujočih partnerjev pri rokodelskem projektu in druge gostinske storitve),
- stroški namestitev in nočitev,
- stroški članarin,
- stroški, povezani s kmetijstvom kot primarno pridelavo (npr. stroški rastlinske pridelave, živinoreje, gozdarstva, lesarstva)
- stroški, povezani z varstvom kulturne dediščine (npr. restavratorska dela, konservatorska dela, izdelovanje replik),
- stroški podjetniškega svetovanja (npr. storitve podjetniškega informiranja, svetovanja, usposabljanja),
- DDV - davek na dodano vrednost ter drugi davki ali dajatve,
- takse in pristojbine (državne in občinske),
- bančni, zavarovalniški in drugi stroški (npr. obresti na posojila, zavarovanja, stroški predfinanciranja, avansi),
- drugi neupravičeni stroški.

Do financiranja se bodo štele **upravičene aktivnosti** (stroški oziroma izdatki rokodelskih projektov upravičencev) **v obdobju upravičenosti izdatkov upravičencev** primeroma od 1. 1. 2025 do 1. 10. 2025, tj. od datuma oddaje vloge na javni razpis (1. 1. 2025) do zaključka razpisa (1. 10. 2025). **Obdobje upravičenosti javnih izdatkov** se bo pričelo s 1. 1. 2025 in se zaključilo z 31. 12. 2025 oziroma za pridobitev sredstev v letu 2025 najkasneje do 1. 10. 2025.

Podobna dinamika lahko velja za javni razpis v letu 2026, razen v primeru, da se razpiše dvoletni javni razpis.

Prijavitelj bo lahko izstavil največ en zahtevek za posamezni rokodelski projekt. Projekti se ne bodo smeli začeti izvajati pred dnem objave javnega razpisa.

Javni razpis na področju rokodelstva bo v okvirih splošnega načela dodeljevanja pomoči po pravilu *de minimis*, kar pomeni, da **skupni znesek pomoči, dodeljen enotnemu³ podjetju na podlagi pravila *de minimis* ne bo smel presežati 300.000 EUR v obdobju zadnjih treh let**, ne glede na obliko ali namen pomoči, ki se dodeli enotnemu podjetju s strani države članice.

Višina financiranja upravičenih stroškov bo lahko omejena z višino zneska v EUR za posamezen projekt, na primer načrtovana višina sofinanciranja upravičenih stroškov posameznega projekta bo morala znašati vsaj 4.000 EUR/projekt ter največ 35.000 EUR/projekt (odvisno od sklopov A, B in C) in bo določena v deležu 100% upravičenih stroškov projekta. Javni razpis lahko določi pogoj doseganja minimalne višine upravičenih stroškov in če se tekom izvajanja projekta izkaže, da upravičeni stroški ne bodo dosegli tega zneska, projekt ne bo izpolnjeval pogojev za sofinanciranje.

V okviru prijavljenega projekta se predloži finančna konstrukcija s katero bodo v celoti zagotovljena sredstva, t. im. **zaprta finančna konstrukcija**, s katero se pri načrtovanju stroškov projekta (s seznamom oštevilčenih predračunov/ponudb) poleg lastnih sredstev (lastnih virov in kreditov) upoštevajo tudi pričakovana sredstva iz naslova javnega razpisa.

Financiranje upravičenih stroškov bo izvedeno **na osnovi dejansko nastalih in plačanih upravičenih stroškov, ki se bodo dokazovali z računi oziroma drugimi verodostojnimi listinami** ter ostalimi obveznimi dokazili, ki bodo posredovana v preverjanje izvajalcu razpisa pred izplačilom javnih upravičenih izdatkov. Sredstva bodo prejemnikom nakazana v enkratnem znesku po predložitvi in potrditvi zahtevka za izplačilo.

Prijavitelji bodo morali omogočiti tehnični, administrativni in finančni **nadzor** nad izvajanjem rokodelskega projekta, katerega sofinanciranje bo temeljilo ali se izvajalo na podlagi predmetnega javnega razpisa. Prijavitelj bo moral MGTŠ, izvajalski instituciji, nadzornim organom (revizijskem organu, Računskem sodišču Republike Slovenije) ali drugim organom, ki izvajajo nadzor, predložiti vse dokumente s katerimi bo izkazoval resničnost, pravilnost in skladnost upravičenih stroškov financiranega rokodelskega projekta.

Zapisano v tem poglavju predstavlja le okvir prvega javnega razpisa. **Informacije** v zvezi z objavo javnega razpisa na podlagi ZORR (tudi glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati prijavitelji, merilih za ocenjevanje in vrednotenje projektov prijaviteljev, merilih za določitev

³ »Enotno podjetje« pomeni vsa podjetja, ki so med seboj najmanj v enem od naslednjih razmerij:

- eno podjetje ima večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov drugega podjetja,
- eno podjetje ima pravico imenovati ali odpoklicati večino članov upravnega, poslovnega ali nadzornega organa drugega podjetja,
- pogodba med podjetjema ali določba v njuni družbeni pogodbi ali statutu, daje pravico enemu podjetju, da izvršuje prevladujoč vpliv na drugo podjetje,
- eno podjetje, ki je delničar ali družbenik drugega podjetja, na podlagi dogovora, samo nadzoruje večino glasovalnih pravic,
- podjetja, ki so v katerem koli razmerju, iz prejšnjih alinej, preko enega ali več drugih podjetij, so prav tako »enotno« podjetje.

višine sredstev in drugo) bodo dostopne na spletnih straneh državne uprave www.gov.si (javne objave):

<https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-gospodarstvo-turizem-in-sport/javne-objave/>

4.4. Vidik državnih pomoči pri dodeljevanju finančnih razvojnih spodbud na podlagi 19. člena ZORR

Dodeljevanje sredstev proračuna z opredeljenimi oblikami dodeljevanja **finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva skladno z 19. členom ZORR**, bo potekalo v okviru priglašene sheme *de minimis* pomoči MGTŠ »Javno financiranje ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva skladno z ZORR«, ki temelji na ZORR oziroma na podlagi 18. člena ZORR sprejetem programu za ohranjanje in razvoj rokodelstva (v nadaljevanju: Shema *de minimis* za ZORR). **Shema *de minimis* za ZORR je priglašena pod številko M003-2632616-2024.** Dodeljevanje sredstev poteka skladno z Uredbo Komisije (ES) št. 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* (UL L, 2023/2832, 15.12.2023).

Razpoložljivost sredstev za financiranje razvojnih spodbud na področju rokodelstva po postopkih iz 19. člena ZORR bo predvidoma **do 1 mio EUR letno**.

Financiranje ukrepov finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva skladno z 19. členom ZORR bo lahko potekalo v naslednjih oblikah (postopkih):

- **javni poziv:** financiranje ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva, ki so finančne razvojne spodbude v višini največ 10.000 EUR za posameznega prejemnika (namenjene subjektom iz prve alineje prvega odstavka 13. člena ZORR) in katerih predmet je dodeljevanje sredstev za projekte, ki jim je mogoče vnaprej določiti:
 - o pogoje, ki jih morajo izpolnjevati projekti,
 - o pogoje, ki jih morajo izpolnjevati prijavitelji, in
 - o merila za določitev višine sredstev upravičencem,
- **neposredni poziv:** financiranje ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva, ki so finančne razvojne spodbude (namenjene RC, ki izpolnjujejo pogoje iz ZORR, konzorciju RC, ZDUS in SEM) in katerih predmet je dodeljevanje sredstev za projekte, ki jim je mogoče vnaprej določiti:
 - o pogoje, ki jih morajo izpolnjevati projekti, in
 - o merila za določitev višine sredstev upravičencem,
- **javni razpis:** financiranje ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva, ki so finančne razvojne spodbude (namenjene subjektom iz prvega in drugega odstavka 13. člena ZORR, ki so fizične ali pravne osebe s sedežem na območju RS) in katerih predmet je dodeljevanje sredstev za projekte, ki jim je mogoče vnaprej določiti le merila za ocenjevanje in vrednotenje projektov prijaviteljev.

Do pomoči po pravilu *de minimis* za financiranje ukrepov finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva (po postopkih iz 19. člena ZORR) bodo **upravičeni naslednji subjekti:**

- **fizične osebe s sedežem na območju Republike Slovenije, ki izvajajo gospodarsko dejavnost:**

- samostojni podjetniki posamezniki (so fizične osebe, ki opravljajo gospodarsko dejavnost in se obravnavajo kot gospodarski subjekti, imajo formalno gospodarskopravno obliko izvajanja dejavnosti, zato za njih veljajo državne pomoči),
- samozaposleni v kulturi na področju kulturne dediščine in ustvarjalnosti (so ustvarjalci na področju kulture, ki samostojno opravljajo specializiran(e) poklice s področja kulture, so registrirani v razvidu samozaposlenih v kulturi, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo, opravljajo dejavnosti, ki sodijo v kulturno dejavnost in so vpisani v Poslovni register Slovenije za druge poslovne subjekte),
- **pravne osebe s sedežem na območju Republike Slovenije, ki izvajajo gospodarsko dejavnost** (npr. gospodarske družbe, javni ali zasebni zavodi, zadruga, društva, zbornice in druge pravnoorganizacijske oblike),
- **nosilci podpornega okolja rokodelstva na podlagi ZORR, v primeru, kadar izvajajo tržno dejavnost**, tj. ponujanje blaga in storitev na trgu proti plačilu (npr. OZS v primerih, ko izvaja rokodelske projekte kot tržno dejavnost in ne naloge javnega pooblastila, SEM v primerih, ko izvaja rokodelske projekte kot tržno dejavnost in ne javne službe ter ZDUS, v primerih, ko izvaja rokodelske projekte kot tržno dejavnost).

Ukrep dodeljevanja finančnih razvojnih spodbud predstavlja državno pomoč vsem tistim upravičencem iz vrst subjektov podpornega okolja rokodelstva in nosilcev podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo gospodarsko dejavnost, saj se tovrstni upravičenci smatrajo za prejemnike gospodarske prednosti, ki je sicer ne bi mogli pridobiti pod običajnimi tržnimi pogoji. V to skupino posledično ne spadajo fizične in pravne osebe, ki ne opravljajo gospodarskih dejavnosti (vključno z organi države in samoupravnih lokalnih skupnosti ter nosilci javnih pooblastil, kadar izvajajo naloge v okviru funkcij javne oblasti).

Iz področja pravil državnih pomoči po pravilu *de minimis* bodo torej **izvzeti subjekti**:

- iz 1. alineje prvega odstavka 13. člena ZORR, ki so:
 - fizične osebe, ki ne izvajajo gospodarskih dejavnosti (npr. rokodelci, upokojeanci rokodelci),
 - posamezniki, ki opravljajo osebno dopolnilno delo, povezano z rokodelstvom (gre za dopolnilno obliko dela fizičnih oseb),
 - nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom (opravljajo rokodelstvo kot obliko predelovalne dejavnosti na kmetiji v podporo dopolnilni dejavnosti in ne gre za obliko pridelovalne oziroma primarne kmetijske proizvodnje);
- subjekti iz 2. in 3. alineje prvega odstavka 13. člena ZORR, ki so:
 - lokalne skupnosti in
 - lokalne akcijske skupine;
- nosilci podpornega okolja rokodelstva na podlagi ZORR, v primeru, kadar ne izvajajo tržne dejavnosti, tj. ponujanje blaga in storitev na trgu proti plačilu:
 - OZS v primerih, ko izvaja naloge javnega pooblastila,
 - SEM v primerih, ko izvaja javno službo.

Pomoč ne bo predstavljala oblike individualne pomoči, namenjene določenim prejemnikom in ne bo namenjena podjetjem iz točno določenega sektorja. Do *de minimis* pomoči na podlagi javnega razpisa tudi ne bodo upravičena podjetja iz sektorjev:

- primarne proizvodnje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, opredeljene v členu 5, točki (a) in (b), Uredbe (EU) št. 1379/2013,
- predelave in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, kadar je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine proizvodov, nabavljenih ali danih na trg,
- primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti,
- predelave in trženja kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi v naslednjih primerih:
 - i. če je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine zadevnih proizvodov, ki so kupljeni od primarnih proizvajalcev ali jih zadevna podjetja dajo na trg,
 - ii. če je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce.

Pomoč ne bo namenjena izvozu oz. z izvozom povezane dejavnosti v tretje države ali države članice, kot je pomoč, neposredno povezana z izvoženimi količinami, z ustanovitvijo in delovanjem distribucijske mreže ali drugimi tekočimi izdatki, povezanimi z izvozno dejavnostjo. Pomoč ne bo pogojena s prednostno rabo domačih proizvodov pred uvoženimi.

Štelo se bo, da je *de minimis* pomoč dejansko dodeljena z dnem nakazila sredstev iz na TR upravičenca na podlagi izstavljenega zahtevka skladno s pogodbo.

Financiranje ukrepov finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva bo v okvirih splošnega načela dodeljevanja pomoči po pravilu *de minimis*, kar pomeni, da skupni znesek pomoči, dodeljen enotnemu podjetju na podlagi pravila *de minimis* ne bo smel presegati 300.000 EUR v obdobju zadnjih treh let, ne glede na obliko ali namen pomoči, ki se dodeli enotnemu podjetju s strani države članice.

Zgornja meja pomoči velja ne glede na to, iz katerih javnih sredstev je pomoč dodeljena in ali je pomoč dodeljena v okviru več shem ali individualnih pomoči hkrati. Upošteva se skupni znesek pomoči v ta namen. Pomoč za iste upravičene stroške se lahko kumulira le, če se s tako kumulacijo ne preseže največje stopnje intenzivnosti pomoči ali zneska pomoči, ki se uporablja za to pomoč.

Pri javnem razpisu se bo upoštevala kumulacija pomoči, tj.:

- pomoč *de minimis* se ne sme kumulirati z državno pomočjo v zvezi z istimi upravičenimi stroški ali državno pomočjo za isti ukrep za financiranje tveganja, če bi se s takšno kumulacijo presegla največja intenzivnost pomoči ali znesek pomoči;
- pomoč *de minimis*, dodeljena v skladu z Uredbo (EU) št. 2023/2832, se lahko kumulira s pomočjo *de minimis*, dodeljeno v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 717/2014 do ustrezne zgornje meje iz člena 3(2) Uredbe Komisije (EU) št. 2023/2832;
- pomoč *de minimis*, dodeljena v skladu z Uredbo (EU) št. 2023/2832 se lahko kumulira s pomočjo *de minimis*, dodeljeno v skladu z Uredbo (EU) št. 2023/2832.

Veljala bo **kumulacija pomoči** pri financiranju razvojnih spodbud na področju rokodelstva po postopkih iz 19. člena ZORR in pri financiranju nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva na podlagi pogodb iz 15., 16. (oziroma 27.) in 17. člena ZORR (gl. Poglavji 3.3 in 3.4). Zneski pomoči iz obeh virov ne bodo smeli preseči 300.000 EUR na enotno podjetje v obdobju treh

let. Šteje se, da je pomoč *de minimis* dejansko podeljena z dnem nakazila sredstev na TR upravičenca oziroma skladno s pogodbo, ki bo sklenjena z upravičencem.

Dajalec pomoči bo od prejemnika pomoči pred dodelitvijo sredstev zahteval:

1. izjavo potencialnega prejemnika v pisni obliki, o vseh drugih pomočeh *de minimis*, ki jih je že prejel na podlagi te ali drugih uredb *de minimis* v predhodnih 2 (dveh) poslovnih letih in v tekočem poslovnem letu;
 2. izjavo prejemnika v pisni obliki, ali gre za primer pripojenega podjetja ali delitve podjetja (pomembno zaradi kumulacije pomoči), v skladu z 8. in 9. točko 3. člena Uredbe (EU) št. 2023/2831;
 3. izjavo prejemnika v pisni obliki, s seznamom vseh podjetij, ki s prejemnikom tvorijo enotno podjetje, v smislu druge točke 2. člena Uredbe (EU) št. 2023/2831;
- in zagotovil, da z dodeljenim zneskom pomoči *de minimis*, ne bo presežena zgornja meja *de minimis* pomoči ter intenzivnosti pomoči po drugih predpisih.

Dajalec pomoči bo pisno obvestil prejemnika:

- da je pomoč dodeljena po pravilu *de minimis* v skladu z Uredbo (EU) št. 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* (UL L, 2023/2832, 15.12.2023),
- o znesku *de minimis* pomoči.

Dajalec pomoči bo hranil evidence o individualni pomoči *de minimis* 10 let od datuma dodelitve pomoči.

Pomoč *de minimis* ne bo v obliki ugodnega posojila, kapitalskih injekcij, vlaganj kapitala za financiranje tveganja v obliki naložb lastniškega kapitala ali navideznega lastniškega kapitala ali jamstva.

V primerih, da prejemnik pomoči:

- projekta ne izvede,
- nima poravnanih vseh obveznosti zaradi sklepa Komisije o razglasitvi pomoči za nezakonito in nezdružljivo z notranjim trgom,
- ob sklenitvi pogodbe ni dal pravih podatkov oz. zavajajoče izjave ter drugih kršitev in nepravilnosti,
- redno ne izplačuje plač/socialnih prispevkov, ali
- da je davčni dolžnik,

bo dajalec pomoči odstopil od pogodbe, prejemnik pa bo dolžan vrniti neupravičeno prejeta ali neustrezno izplačana sredstva skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dneva nakazila sredstev na njegov transakcijski račun do dneva vračila sredstev v državni proračun Republike Slovenije. Če je ravnanje prejemnika namerno, se bo obravnavalo kot goljufija.

4.5. Način izvedbe postopka javnega poziva in javnega razpisa

Za postopek javnega poziva se uporabljajo določila ZORR, za postopek javnega razpisa pa določila Zakona o podpornem okolju za podjetništvo (Uradni list RS, št. 102/07, 57/12, 82/13, 17/15, 27/17, 13/18 – ZSInv in 40/23 – ZZrID-A).

Predviden **način izvedbe** javnega poziva in javnega razpisa:

- MGTŠ dogovori izvedbo postopka javnega poziva in javnega razpisa za rokodelstvo na podlagi ZORR z ustrezno izvajalsko institucijo (za izvedbo postopka prvega pilotnega javnega poziva v letu 2025 je MGTŠ že dogovorjen s SRRS - Slovenskim regionalno razvojnim skladom Ribnica - pogodba v sklepanju, izvedba nadaljnjih postopkov po dogovoru),
- Izvajalska institucija umesti izvedbo postopkov javnega poziva in razpisa za rokodelstvo v program dela izvajalske institucije za 2025 (in za 2026),
- pogoj za prevzem obveznosti je pogodba o financiranju izvedbe javnega poziva in javnega razpisa za rokodelstvo na podlagi ZORR, sklenjena med MGTŠ in izvajalsko institucijo (predvidoma v višini 25.000 EUR za posamezni javni poziv oziroma razpis).

Predvidene aktivnosti MGTŠ:

- priprava »Programa rokodelstva za 2025-2026«,
- priprava pozivne dokumentacije (vsebine javnega poziva za rokodelce kot fizične osebe) in razpisne dokumentacije (vsebine javnega razpisa za pravne subjekte, ki delujejo na področju rokodelstva),
- skrbništvo pogodbe o izvajanju in financiranju javnega poziva (in javnega razpisa), sklenjene med izvajalsko institucijo in upravičencem,
- spremljanje ukrepa št. 2130-20-0004 Ohranjanje in razvoj rokodelskih dejavnosti v Načrtu razvojnih programov (NRP) oziroma priprava drugih proračunskih dokumentov,

Predvidene aktivnosti izvajalske institucije:

- objava javnega poziva in javnega razpisa v Uradnem listu Republike Slovenije ter objava na spletnih straneh,
- imenovanje komisije, pristojne za objavo in izvedbo javnega poziva in javnega razpisa, vodenje postopka odpiranja in postopka ocenjevanja prispelih vlog,
- pravočasna priprava skupnega predloga liste upravičencev s strani komisije,
- obveščanje vlagateljev o odločitvi glede dodelitve sredstev (izdaja sklepov) in pozivanje izbranih vlagateljev (upravičencev) k podpisu pogodbe o financiranju,

- poročanje o dodeljenih pomočeh *de minimis* skladno z Zakonom o spremljanju državnih pomoči (Uradni list RS, št. 37/04),
- priprava odgovorov na tožbe in ostale vloge v postopku pred Upravnim sodiščem RS v primeru vložitve tožb vlagateljev zoper sklepe izvajalske institucije, posredovanje dokumentacije sodišču,
- ponovno obravnavanje vlog vlagateljev v primeru vrnitve zadev v ponovni postopek in izdaja sklepov o vlogah vlagateljev,
- sklepanje pogodb o financiranju z upravičenci,
- spremljanje rokodelskih projektov (kontrola izvajanje pogodb sklenjenih z upravičenci) v skladu z določbami javnega razpisa (administrativna preverjanja zahtevkov za izplačilo, ki jih izstavijo upravičenci, izvajanje kontrole – svetovalne naloge na kraju samem, preverjanje ali upravičenci vodijo ločeno knjigovodstvo za posamezni projekt in drugo),
- poročanje o davčnih odtegljajih (oziroma izplačanih dohodkih) pri izplačilih sredstev upravičencem,
- v okviru poročanja MGTŠ-ju:
 - o zagotavljanje in priprava podatkov za spremljanje in poročanje,
 - o spremljanje izvajanja projektov, odstopanj in napovedi ter seznanjanje o spremembah, ki bi lahko vplivale na izvajanje pogodbe,
 - o posredovanje poročil komisije s podatki o izbranih in neizbranih prijaviteljih pred izdajo sklepov upravičencem,
 - o poročanje in vodenje evidenc o sredstvih pomoči *de minimis*,
 - o zagotavljanje vpogleda v dokumentacijo, tudi revizijskim organom,
 - o izterjave dodeljenih sredstev od upravičencev, v primerih ko upravičenec ne izpolnjuje pogojev javnega poziva in javnega razpisa,
 - o posredovanje končnega poročila o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO,
TURIZEM IN ŠPORT

SLOVENSKO
ROKODELSTVO

5. ZAKLJUČNA BESEDA

Skladno z 18. členom ZORR minister, pristojen za gospodarstvo, sprejema ta »Program rokodelstva za 2025-2026«, s katerim se določijo vsebinske rešitve in dejavnosti, potrebne za izvedbo posameznega ukrepa za ohranjanje in razvoj rokodelstva, za obdobje dveh let.

Ta »Program rokodelstva za 2025-2026« zavezuje MGTŠ, ki je pristojno ministrstvo za ZORR, da po pripravi in sprejetju tega dokumenta, skupaj z vsemi nosilci podpornega okolja rokodelstva skrbi tudi za izvajanje programa in načrtovanih ukrepov usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva ter spremlja njegovo izvajanje na sistemski ravni.

Matjaž Han
minister za gospodarstvo,
turizem in šport

Št. 313-12/2024-1

Ljubljana, dne 19. 11. 2024

po pooblastilu ministra
št. 0204-1/2023/06 z dne 1.2.2023
mag. Dejan Židan
državni sekretar

Unikatno in srečno

SLOVENSKO
ROKODELSTVO

